

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je
8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuge drzave 6 K).
— Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinjstva

Spisi in dopisi so pošiljajo: Uredništvo
„Domoljuba“, Ljubljana. Kopitarjeva
ulica. Karočina, reklamacije in in-
serati pa: Upravnštvo „Domoljuba“.
— Ljubljana. Kopitarjeva ulica. —

Štev. 43.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1911.

Leto XXIV.

Uradništvo in ljudstvo.

Draginja tare vse stanove. Vlada je pa zgrabila, kakor po navadi, samo en stan izmed drugih in hoče, naj bi državni zbor najprej uradnikom zvišal plače, in sicer za 33 milijonov krov naenkrat, ki bi seveda leta za letom ostali in se o prvi priliki še povišali. Za to bi se seveda morali zvišati davki. Vlada je predložila državni zbornici načrte teh-le novih davkov: pristojbine pri stavah na dirke, pristojbine od zavarovalnih rent in zvišanje osebnega dohodninskega davka. Od tega upa dobiti potrebnih 33 milijonov, s katerimi naj bi se uradništvu zvišale plače.

Nobena stranka v državni zbornici se ne upa povedati glede na uradništvo resnice. Vsi čutijo, da tako ne more iti več naprej, toda odvisnost pri volitvah jim zapira usta. Samo naša stranka je imela pogum, da je po svojem načelniku dr. Šusteršiču potem, ko so se nasi poslanci o tem natančno pogovorili, jasno povedala, da naj za take namene vlada drugod išče glasov, pri poslancih Hrvatsko-slovenskega kluba jih ne bo dobila.

Preden so se oddali vladni predlogi o zvišanju uradniških plač in o navedenih novih davkih odseku, ki mora najprej sklepati o njih in jih potem predložiti zbornici, da jih konečno potrdi, izpremeni ali zavrže, je dr. Šusteršič v znamenitem govoru povedal, kaj mislio o ti reči naši poslanci in njihovi volilci. Iz njegovega govora posnemamo to-le:

1. Stroški za državne uradnike in uslužbence rastejo od leta do leta. Leta 1894 se je izdalо zanje 222,923.000 krov; 10 let pozneje leta 1904 že 392,726.000; šest let kasneje leta 1910 pa 562,328.000. Za l. 1911 je proračunanih 586,611.000,

torej v enem letu za 24 milijonov 283 tisoč krov več. K temu pride še penzij za 120 milijonov krov na leto. Te ogromne svote kažejo, da tako ne more iti več dalje. Pri vsem tem pa vidimo, da so tisti, kateri morajo navadno največ delati, slabo plačani: sluge, oficanti, delavci v državnih podjetjih, pogodbeni uradniki in pomožni uslužbeni. Večji del izmed teh nima od namevanega zboljšanja nič pričakovati.

2. Uradništva je preveč. Pridni in vestni uradniki pravijo, da bi se ga brez škode odpravilo 40 od sto. Čim več jih je, tem bolj počasi se dela. En papir gre skozi celo vrsto rok, predno se reši. V nekem ministrskem uradu so hoteli namestu hišnice nastaviti posebno žensko, da bi snažila uradne prostore. To reč je obdelovalo 15 uradnikov. Od leta 1894 do sedaj se je število uradnikov zvišalo za 50 odstotkov. Najprej je treba izboljšati upravo. Marsikje nimajo uradniki kaj dela. Saj imajo tudi druga podjetja svoje uradnike. Ko bi pri bankah in tovarnah uradniki tako delali, kakor pri državi, bi prišle vse na kant. Uradnikom bi se njihove upravljene želje mogle izpolniti, ko bi se njihovo število zmanjšalo, in ko bi se ti, kar jih mora biti, res pametno izrabili.

3. Uradniki s tem zboljšanjem, ki ga predlaga vlada, niso zadovoljni; zato odklanjajo teh 33 milijonov, češ, da je mnogo premalo. Ko je šlo za to, da do leta 1917 po 6 milijonov krov da država za zboljšanje živinoreje, je pa vse kričalo, da se milijoni mečejo poljedelcem. »Toda kmetu se stokrat slabše godi, kakor kateremu kolikor drugemu stanu.« Ko je naš načelnik izgovoril te besede, so jih kmečki zastopniki viharno odobravali in prepričani smo, da bodo tudi vsi naši volilci hvaljeni dr. Šusteršiču in klubu, v katerega imenu je govoril, ter se bodo s pri-

mernim zaničevanjem še mnogo odločnejše odvrnili od liberalnih sleparjev, ki za kmeta nimajo druge reči, nego da na njegove stroške mečejo milijone tistem stanovom, od katerih upajo glasov pri volitvah.

4. Davki, ki jih predlaga vlada, so taki, da zanje lahko vsakdo glasuje, ker zadevajo samo bogatejše sloje. Toda nespatmetno je davke zviševati tako, kakor če kdo psu po koscih rep sekata. Država in dežele potrebujejo novih dohodkov. Če se zdaj sklenejo predlagani davki, potem je izboljšanje deželnih finanč pokopano. Zato so poslanci Hrvatsko - slovenskega kluba odločno proti nameravanim novim davkom. — Klub zahteva to-le:

a) Omejitev regulacije plač in jemkov državnih nastavljenec in najnižje kategorije državnih nastavljenec: sluge, oficante, uradnike nižjih činovnih razredov. Saj imamo odsek, v katerem bomo govorili o splošnih temeljnih potezah. Ostalo je stvar razprave.

b) Sprejetje v državnih obratih uposlenih delavcev, malih pogodbenih uradnikov in pomožnih slug, v akcijo.

c) Upravna reforma v smislu izdatnega reduciranja statusa in v zvezi s tem temeljita in končno veljavna regulacija službenih in plačilnih razmer.

č) Odložitev predloga o pokritjih do predloge temeljitega finančnega načrta o sanaciji državnih in deželnih finanč.

Dr. Šusteršičev govor je zadel tarčo v sredo. Vsi liberalni listi tulijo proti njemu, kakor bi bili obsedeni. Naše ljudstvo pa stoji zdaj tem trdnejšem okrog njega in sovražno vpitje se sliši kakor bi se otroci igrali. Državni uslužbenci, železničarji, delavci po državnih podjetjih, mali uradniki pa čutijo, da je samo ta pot zanje prava, ki jo je po-

kazal dr. Šusteršič. Lastna korist jih priganja, da se oklenejo na Slovenskem naše stranke.

Političen pregled

DRAGINJA V DRŽAVNEM ZBORU.

Dne 5. oktobra so pričeli in dne 17. šele končali prvo branje raznih predlogov glede na draginjo. To jasno dokazuje, da ravno tisti izrabljajo sedanjo draginjo v svoje strankarske namene, ki najbolj kriče o draginji. Za te ljudske zapeljivce je draginja le voda na njihove mline. Višek hinavščine pa je, da se na eni strani dobrikajo državnim ulužbencem, katerih glasove rabijo ob volitvah, na drugi strani pa nočajo dovoliti vladi proračuna in pokritja za nove izdatke. Predno so se oddali predlogi draginjskemu odseku, sta govorili še poslanca Seidl in Resel, ki pa nista vedela povedati kaj novega. Draginjski odsek, ki so mu izročili te predloge, da poroča v štirinajstih dneh zbornici, je že začel zborovati. Razdelil se je v pet pododsekov. Prvi bo obravnaval vprašanje o pomanjkanju stanovanj, drugi o kartelih, tretji o živilih, četrти o pospeševanju kmetijskih strok, zlasti živinoreje, peti o prekupcih. Vprašanje o uvozu mesa so obravnavali kar v odseku. Sociji so ponavljali svoje fraze o pomanjkanju mesa, da je avstrijska živinoreja zaostala, da nima Ogrska glede na uvoz mesa iz Argentinije in z Balkana nobene besede. Izmed kmečkih poslancev je govoril tudi Hladnik, ki je povdarjal, da bi uvoz argentinskega mesa gotovo potisnil cene mesa v nižino, da bi se živinoreja kmetu več ne izplačala. Posebno letos bi bil to hud udarec, ko kmetje prodajajo živino, ker nimajo radi slabe letine dovolj krme. Omenjal je tudi to, da bi potem, če bi šla živinoreja nazaj, tudi mleko v mestu poskočilo v cenah. Govoril je tudi Gautsch, ki je sedaj kakor poleti proti uvozu argentinskega masnega mesa. Poljedelski minister pa je opozarjal tudi na nevarnost v zdravstvenem oziru.

DALMATINSKA ŽELEZNICA.

Tudi razpravo o tem nujnem predlogu smo že zadnjič omenili. Med drugimi je govoril tudi naš posланec Jarc, ki se je toplo zavzemal za to, da kmalu steče ta tako važna železnica. Opozarjal je vlado na silno zapuščenost Belokranijske v gospodarskem oziru in počkal na revščino, ki tam vlada, v številkah, posebno glede izseljevanja. — Oglasil se je k besedi tudi voditelj železniškega ministrstva dr. Röll, ki je izjavil, da je vlada storila vse potrebno, da se zgradi proga Novo mesto-Metlika, brez ozira na to, kedaj Ogrska izpolnijo svojo obljubo. Politični obhod te proge se je vršil, odkupljena so tudi zemljišča in oblastva so dobila potrebu na navodila. Gotove so že tudi pripravi-

ve, da bodo meseca novembra oddana dela. Grajenje se bo pričelo spomladji 1912. — Tudi tehnične priprave za prog Knin-hrvaška meja v Dalmaciji so že davno končane. To je namreč podaljšek belokranijske železnice v Dalmaciji.

ZBORNIČNI RED.

Jasno je, da se more napraviti kaj uspešnega in res dobrega le, kjer vlada red. Avstrijska zbornica pa to premalo pozna in zato ji delo ne gre izpod rok. Par kričačev lahko ovira delo vseh pridnih poslancev. Sedaj gre za to, da se napravi v zbornici nov red, katerega se bo držati pri razpravah. O ti predlogi so govorili razni poslanci, ki so večinoma za izpreamemo, tako da je bilo prvo branje hitro opravljeno. Opomniti je, da se novi poslovnik naslanja na delo Krekovo, ki je predlanskim ustavil s svojim predlogom obstrukcijo.

ITALIJANSKA UNIVERZA.

Kadar vstane v zbornici laški voditelj dr. Conci, pride gotovo vselej s pravno laško fakulteto. Res je, da Lahi po pravici zahtevajo svoje vseučilišče, toda ne smejo ga imeti v Trstu in ne brez slovenskega. Tudi sedaj je to na dnevnom redu. Če bo stvar rešena, je drugo vprašanje. Dala pa je stvar povod k hudim spopadom med Lahi in Nemci. Nemški poslanec dr. Erler, ki je strašen sovražnik Italijanov, jim je odrekel vsako pravico do tega, ravno tako tudi nemški radikalec dr. Schürf, ki je ponavljal staro pesem, koliko so Nemci vzvišeni nad vsemi drugimi narodi. Odgovarjal je dr. Gasser, tržaški poslanec. Slovenci so ob ti priliki spravili znova na dan slovensko vseučiliško vprašanje. Dr. Jankovič, naš poslanec s Štajerskega, je jedrnato utemeljil potrebo slovenskega vseučilišča. Lahi prodirajo povsod s silo proti Slovencem. Če dobe še univerzo, imajo eno orožje več proti Slovencem, ki se ne bodo mogli z enakim braniti. Dr. Sesardič, katoliški Hrvat, je zahteval veljavnost izpitov, skušenj na zagrebški univerzi za našo državno polovico, ker izgleda res čudno, da morajo Dalmatinci in tudi naši dijaki v daljna tuja mesta, ko je domače, enako mesto v bližini.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJSKA.

Italijani nimajo sreče. S strašanskim krikom so naznajali svetu, da zavzamejo Tripolis, pa še danes ne morejo tistim par turškim bataljonom, ki so tam, do živega.

Tripolis, mesto samo, so srečno vzelii, pa šele z izgubami, Derno, drugo mesto, so draga plačali z dvema ladnjama, pred Bengazijem pa so bili naravnost tepeni. Poroča se, da se Turki silno hrabro branijo, podpirajo jih pa tudi Arabci. Šestkrat so Lahom preprečili izkrcanje. Ladje niso mogle nič pomagati, ker niso mogle k obrežju. Splošno se povdarja, da so imeli Lahi precejšnje izgube, dasi to taje. Sploh so vsa laška poročila o prodiranju, kakor se je izkazalo, jako nezanesljiva. Vsa pisma in brzojavke vlada zapleni, če ni-

so nji po volji. Zato se pravi položaj šele pozneje pokaže. Zlasti je za Italijane nevarno, da so jim sovražni Arabci domačini, ki so vsi dobri bojevni. Nabrali so že veliko število prostovoljcev proti Italiji.

Znova se poroča, da so Italijani prišli v južnoalbansko morje s svojimi ladjami. Govori se tudi, da hočejo Turke ostrašiti tudi v Solunu in Smirni. Višji poveljnik laškega brodovja se je baje zato podal v Rim, da ga pri vladni natanko pouče. Zato zapletljaji na Balkanu še vedno niso izključeni, posebno ker Turki nimajo nobenega veselja, da bi Lahom Tripolis odstopili.

Veliko pozornost je vzbudilo tudi to, da je Italija poklicala pod orožje veliko več vojaštva, kakor se je mislilo od začetka. To vojaštvo je večinoma v severni Italiji, blizu naše meje. Zavratnim Lahom ni nič zaupati. Zanašajo se lahko tudi na nerodnost naše zunanjne politike, ki si išče zaveznikov med sovražniki, svoje koristi na Balkanu pa pušča v nemar. Upanje je, da naš zunanjji minister kmalu odide v zasluženi pokoj.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

V velikanski kitajski državi, ki šteje skoraj pol milijarde ljudi in sega od Tihega oceana pa do tibetanskih planot, je zopet izbruhnila vstaja. Kakor navadno so se uprle južne provincije, ki so najbolj obljudene, imajo najbolj razvito kmetijstvo, obrt in trgovino in so evropskemu vplivu najbolj dostopne. Dozdaj divja vstaja v provincah ob veliki reki Jankeekiang z velikima mestoma Hankou in Vučang, potem v provinci Hunan, Kiangsi in Kveičou in še v nekaterih drugih. Glavni vzrok upora je baje želja pregnati sedanjo vladarsko rodbino Mandžu, ki ni kitajskega izvora, ampak je mongolskega rodu. Tudi zato Kitajci ne ljubijo te rodbine, ker je pod prejšnjo rodbino država vedno rastla, pod sedanjo pa vedno bolj propada.

Sedanjo vstajo vodijo mladi ljudje, ki so se izšolali po evropsko. To kaže tudi to, da so proglašili v svojem oklicu na ljudstvo — republiko. Glavni vodja cele vstaje, ki je jako dobro pripravljena, je Sun-jat-sen, ki je veliko popotoval po Evropi in Ameriki, kjer je nabral denarja za vstajo.

Poroča se o bojih pri Hankou, kamor je odpeljala vlada mnogo vojaštva. Točnih poročil še ni, vendar se zdi, da so vstaši zmagali.

Poroka v vladarski rodbini.

V soboto, dne 21. t. m. ob pol 12. ur sta bila v gradu Švarcau na Nižje Avstrijskem poročena nadvojvoda Karol Franc Jožef, bodoči avstrijski prestolonaslednik, in princezinja Cita Parmaska. Papežev majordom Bisleti je prišel iz Rima, da ju poroči v imenu svetega očeta. Ob četrtna 12. uro so se pričeli

visoki svetje pomikati v grajsko kapelico. V prvi vrsti je korakal ženin nadvojvoda Karol Franc Jožef, na njegovi desni cesar Franc Jožef, na levi pa ženinova mati nadvojvodinja Marija Jožefa. V drugi vrsti je korakala nevesta princa Cita v spremstvu matere Marije Antonije in pa načelnika rodbine Burboncev, vojvode madridskega. Pred poroko je ženin odložil sabljo. Nevesta je tako glasno izgovorila besedico »Da«, da se je cesar nenhote nasmehnil. Po poroki je papežev majordom prebral pismo svetega očeta, ki prosi Boga, da mladi par blagoslov, in ju pozivlja, da

Prebivalstvo je priredilo visoki nevesti velikanske ovacije. Zlasti lepa je bila ovacija, ki jo je priredila šolska mladina. Slavlja se je udeležilo nad 1000 učencev in učenk, ki so zapeli v grajskem parku več pesmi. Ženin in nevesta sta se ljubezljivo razgovarjala z otroci. Sijajna je bila bakljada, ki se je udeležilo 40 županov okraja Neunkirchen. Bakljado je zaključil umetni ogenj v grajskem parku. Pri rodbinskem obedu ob 1. uru je prvi napil poročencema cesar, rekoč: »Napijem na zdravje novemu zakonskemu paru, za katerega prosim nebo sreče in blago-

zaupata v božjo previdnost, ki nikoli ne zapusti trdno verujočih. Sveti oče opominja na postavo, da morajo otroci ljubiti in spoštovati starše, in konča s toplo prošnjo, **naj Bog blagoslov in še dolgo ohrani cesarja Franca Jožefa njegovim mnogolikim narodom v blagor obširne avstrijske države**, ter podeljuje vsem svoj Apostolski blagoslov. Nato je prejela nevesta dar svetega očeta podobno Izveličarja v prekrasnem okviru. Splošno pozornost je vzbujal parmski princ Ksaver, ki se bori v vrstah portugalskih monarhistov, a se mu je dovolil petdnevni dopust, da se udeleži poroke svoje sestre, bodoče avstrijske cesarice.

slova.« Nato je trčil z ženinom in nevesto. Nadvojvoda Karol Franc Jožef, ki je zdaj ritmojster 7. dragonskega polka, postane kmalu major v nekem praškem pehotnem polku. Nastanil se bo kmalu po poroki v Pragi. Ženin nadvojvoda Karol Franc Jožef je sedaj star 24 let, nevesta Cita pa 19 let. Poslednja je sicer španskega rodu in je bila rojena na Laškem, a je večinoma vsa svoja deviška leta preživelna na Nižje Avstrijskem. Na dunajskem dvoru prevzame sedaj visoka gospa vlogo prve dvorne dame.

Krmr Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmr Holdsworth«.

(Dalje.)

Milanovič je dvignil glavo.

Do trenutka, ko je gostilničarka začela pripovedovati o Vidi, mu je bilo njegovo ime še vedno neznano; sedaj je izvedel tudi to. Obličeju mu je bilo prebledelo, vendar zavesti ni izgubil. Mirno in udano v voljo božjo je zrl predse. Če bi bila gospodinja govorila tudi še en cel dan, bi bila težko še kaj povedala, kar bi bilo bolj uničujoče vplivalo nanj. Res, pričakoval je novice o Vidini smrti in se tresel pri misli na to strašno možnost, toda da se je moga zopet poročiti, nato seveda nikdar ni mislil. Niti najgrozovitejši trenutki obupnosti takrat v čolnu se niso dali primerjati z neizrekljivo bolestjo, ki mu je sedaj trgala srce in morila dušo; le železna, v trpljenju utrjena Milanovičeva narava je mogla v sebi najti moč, da je kljubovala tudi temu groznejemu udarcu in na zunaj ostala mirna. Tiho, a vendar krepko in samozavestno je donel njegov glas, ko je odgovoril gostilničarki:

»Življenje gospe Štefičeve in njene stare matere me zanima; prosim, povojte mi dalje, kar veste še o njih.«

»Menda vendar ne prinašate kakih poročil o gospodu Milanoviču, ki je pred petimi leti odšel na morje in se tam ponesrečil?« vpraša krčmarica vsa v ognju in gleda napeto Milanoviču v obraz.

»Ne, ne,« odgovori ta komaj slišno, »a rad bi izvedel, kaj veste o njegovi vdovi.«

»Ah, to je žalostna, žalostna povest,« vzdihne dobrodušna žena. »Gospoda Milanoviča se še vedno prav dobro spominjam; lepšega junaka in moža ni bilo v devetih farah in mladi parček je živel kakor dve grlici. Zato pa nikoli nisem mogla umeti, kje je mlađa žena dobila pogum, da je pustila moža zopet na ladjo; pa seveda, sama ljubezen človeka ne more živiti, treba je tudi kruha, in glejte, pogoltnili so ga morski valovi. Tako je naenkrat ostala nesrečna stvarica sama, zapuščena s svojim otročcem, brez beliča v roki in brez prijatelja na božjem svetu; bila je usmiljenja vredna. Vedno sem sicer trdila, naj bi se nikar ne bila poročila z zobozdravnikom, ker je tako iskreno ljubila svojega prvega soproga, a kljub temu sem vendar prepričana, da je storila ta korak le zaradi otroka. Ko jo je Štefič zasnubil, je živila v najsilnejši bedi, in saj veste, da za otroka da mati, če treba, tudi svoje življenje!«

»Ali je imela iz prvega zakona kakega otroka?«

»Da, živahno deklico, ljubko kakor lilijs. Ni dolgo, kar sem bila v Zapolju in sem jo videla z materjo na cesti; popolnoma je podobna svojemu očetu. — Vprašali ste tudi po gospe Zemljjanovi. Ta je umrla že pred štirimi leti. Njena smrt, skrb, kako naj preživi dete, in

negotovost, kaj je z njenim možem, vse to je tiralo Vido skoraj v obup. Stara mati ni baje ničesar zapustila, in ko so konečno proglašili soproga mrtvimi, ji tudi njegove plače niso več izplačevali. Dokler je živel stari gospod župnik, je ta plačeval zanjo najemnino in je tudi poleg tega v vseh ozirih pomagal, a po njegovi smrti je skrajna beda potrkala na duri. In glejte, prav v tem položaju jo je spoznal gospod Štefič in jo zaprosil za roko. Vendar je minulo precej časa, predno se je mogla odločiti, da ga vzame; šele ko je bil stari gospod župnik že davno pokopan in je spoznala, da se s krajevji, ki jih je prislužila s šivanjem, ne more prehraniti, šele tedaj je vsa obupana pritrnila. Moj Bog, večkrat premislijem, koliko je morala revica pretrpeti, ko je leto za letom čakala zaman, kedaj se vrne mož. — Sploh se pa čudim, kako more mlada deklica poročiti pomorščaka! Saj vendor ni nikdar prepričana, ali se vrne srečno ali ne.«

Tu se je gostilničarka najbrž domislila, da je morda zinila katero preveč, kajti naenkrat se je prijazno priklonila in zapustila sobo; kmalu se je pa zopet vrnila, da vpraša gosta, kedaj želi večerjo in če zahteva tudi prenočišče.

»Pravzaprav sam ne vem, če prenočim tukaj; želel bi pa vendor okrog sedmih nekoliko večerje.«

»Kakor nalašč imam danes na razpolago krasno pitano racko — — «

»Že dobro, že dobro, kar specite mi jo,« odvrne Milanovič, ki je že nestrpočakal, da bi mogel biti zopet sam.

Zaprla je vrata, Milanovič je pa z rokami podprl glavo in se zagledal predse v mizo, kakor bi imel rešiti težke račune.

SEDEMNAJSTO POGLAVJE.

Novi bojl.

Prijetno je dišala pečena raca, katero je zvečer gostilničarka postavila pred Milanoviča, a ta se je komaj pritaknil okusno napravljene jedi. Zato je bila žena skoraj užaljena, ko je videla, da gostu ne ugaja povsod hvaljeni in čislani izdelek njene kuhinje. Prinesla mu je še sira in šurovega masla, a tudi to je ostalo nedotaknjeno.

»Kdo bi bil vendor ta čudni tujec,« je tožila zunaj svojemu možu; »tako malo je, da se prav nič ne čudim, če je

bolj podoben smrtni senči kakor človeku.«

Zahajajoče solnce je pošiljalo svoje zadnje žarke v sobico, v kateri je sedel Milanovič; lahna večerna sapica je pihljala skozi odprto okno in ozračje je bilo napolnjeno z onim blagodejnimi mitem, ki zavlada na deželi, kadar ugasuje solnce naznanja konca dnevnega dela in začetek pokoja.

Milanovič je bil sklenil prenočiti nočo v Podgradu. Da bi mogel trezno premisli, kaj mu je v tem težkem položaju začeti, zato je potreboval miru in samote. Res, pregnal je bil velikansko razburjenost, ki mu jo je bila povzročila krčmaričina povest, zopet se je zavedal svojega stanja, a kljub temu so najrazličnejša čuvstva vstajala v njegovi duši, v svojih sklepih in načrtih je omahoval sedaj na to sedaj na ono stran. O, ko bi bil še pri življenju stari župnik, k njemu bi se zatekel, njemu potožil svoje težave in bridkosti in pri njem tudi našel tolažbe. Sedaj pa je stal osamljen sredi najljutjejših duševnih bojev.

Dobro je vedel, da mora sedaj Vida biti zanj mrtva. Bil je prepričan, da se je poročila samo zato, ker ga jeスマtrala mrtvimi, in prav zato se je čutil dolžnega pustiti jo v tej veri in za večno ostati za njo mrtev. Če bi se ji dal izpoznati, tedaj bi ji to moglo le škodovati na dobrem imenu in zlobni svet bi jo hitro proglašil za nezvesto, za ničvrednico.

V resnici, položaj, v katerega je pretirala usoda nesrečnega Milanoviča, je bil nekaj strašnega, groznega; a možato in srčno je sklenil žrtvovati sebe in svojo srečo.

Toda njega dete, njegovo in Vidino dete! — To je bila edina misel, ki ga je z neodljivo silo vlekla s poto, ki sta mu ga zapovedovali čast in dolžnost.

Kolika sreča, da bi smel videti malo nedolžno dekle! Da bi v njenem ljubkem otroškem obrazku zrl samega sebe, da bi le enkrat smel svoje ustnice prisniti na njena liceca — samo enkrat, bodisi tudi nikdar več potem!

O ne! Ne samo enkrat! Ne samo enkrat! Ali morda res ni mogoče, da bi ostal pri svojem otroku, da bi čeval oba, dete in njegovo mater, da bi užil le še eno kapljico one sreče, ki mu jo je bila iztrgala iz rok kruta usoda? Bog ve, morda je pa vendor še kaj upanja ...

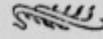
Skočil je pokonci in začel ogledati svoj obraz v zrcalu na steni. Ali mu je trpljenje res tako razoralo običje, da bi ga tudi ljubeče oko več ne poznalo? — Hčerka ga ni videla še nikdar in Vida, ki ga že pet let objokuje mrtvega, bi gotovo ne slušila, da je ta bradiati obraz, udrte oči, osiveljali lasje in sključena postava, da je to oni mladeničko ognjeviti in ponosni pomorščak, ki ga je svoje dni imenovala svojega soproga.

Svojega soproga! — In ona ga je zapustila! Vendar ne, saj mu je gostilničarka pripovedovala, kako je mladi ženi pretila smrt vsled lakote; kako je morala skrbeti za malo dete, kako skromni so bili njeni dohodki; kako je popolnoma osamljena živila v mali hišici, kako nerada je dala roko možu, ki jo je želel v zakon in kako bridko je jokala, ko je stala pred oltarjem.

Da, to je bilo, česar nikdar ni smel pozabiti. Nič manjše ni bilo njeno trpljenje od njegovega. Iz lastnih muk je lahko sklepal, kaj je moralno čutiti njeni srce, kadar je mislila nanj, molila zanj in vedno in vedno zaman upala in čakala na njegovo vrnitev. Kar mu je bila povedala gostilničarka, iz tega si je lahko naslikal bedo in gorje, ki sta tirala njegovo ženo v obup. Srce se mu je trgal, ko je v duhu zrl to pretresljivo sliko, a premagal se je, hotel jo je zreti, da tako prežene iz duše obup in ljubosumnost.

Obraz si je zakril z rokami, ko je stal pred ogledalom. Ko je solnce že zaslo za vrhovi dreves in se je lahen polumrak prikradel v sobo, je še vedno stal nepremično in zrl pred se. Ko je po dolgem času pogledal kvišku, so bile oči mokre, toda zvezdica, ki je migljala na temnem nočnem nebu, je videła nekaj lepšega, kakor je prej gledalo solnce — videla je oči, ki so solzne zrle proti nebu, videla obraz, raz katerega so bili izginili vsi sledovi strogosti in trdobe. V vroči molitvi si je Milanovič pri Vsemogočnem izprosil moči in stanovitnosti, da bo zvest svojemu sklepu, ostati mrtev kot Ivo Milanovič in da bo tako nepoznan mogel živeti v bližini bitij, ki so mu bila najdražja na tem svetu.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Iz deželnega odbora. Deželni ekonom g. Gustav Nebenführer je imenovan nadupraviteljem. — Deželni odbor je sklenil prirediti nekaj sadnih drevesnic. — Z redom usmiljenih sester se sklene dogovor, da zvečajo svojo hirnlico, s katero se razbremeniti deželna blaznica na Studencu. — Deželni vladni

se prijavi govor mestnega tržnega nadzornika Ribnikarja, poln insultov proti deželnemu odboru, ki ga je govoril pod predsedstvom deželnega odbornika dr. Tavčarja z naročilom, da se disciplinarna preiskava raztegne tudi na ta nečuveni nastop magistratnega uradnika. — Ponudba ljubljanske kreditne

Naše dopisnike opetovano prosimo, da se v svojih dopisih kratko izražajo, ker je sicer »Domoljub« v času sedanjih občinskih volitev v veliki zadregi s prostorom. Istotako iznova opozarjammo vse, da nobena stvar, ki ni že v pondeljek v rokah urednikovih, ne more v list tistega tedna.

banke za nalaganje denarja se odkloni in zveza ž njo pretrga. — Občina Dolenjska vas pri Ribnici popravi občinsko pot v Rakitnici. — Razširjenje okrajne ceste v Radovljici se odra Iv. Derniču.

Pozor, deželnozborski volivci v Ljubljani! Dne 31. oktobra bo Ljubljana odločila, kdo naj jo zastopa v dež. zboru mesto odstopivšega poslanca Kneza. Za volivce S. L. S. odločitev ne bo težka: Vsak bo zapisal na glasovnico ime našega kandidata, moža, ki pozna težnje malega in srednjega stanu, in ta je: Anton Rojina, mizar. mojster in hišni posestnik v Ljubljani. Vsi do zadnjega v boj za našega kandidata!

Zaloigra »Mlinar in njegova hčka na »Ljud. odru«. Na dan Vseh Svetnikov se predstavlja v »Ljudskem domu« dvakrat znana in obče priljubljena Zaloigra »Mlinar in njegova hčka«, ki je nalašč prirejena za ta resen dan. Prva predstava bo ob pol 3. uri, druga ob pol 8. uri. Predprodaja vstopnic zopet v »Katoliški bukvarni«. S to prireditvijo se da vsem našim somišljenikom, ki doslej še niso videli te zaloigre, posebno pa onim z dežele, najlepša prilika, da jo pridejo poslušat in se razvedrit ob pristno narodnih tipih.

P. n. naročnike opetovano opozarjam, naj se pri nakupovanju raznega blaga vedno in povsod sklicujejo na inserate (priporočila) v »Domoljubu«. S tem podpirajo interes našega lista.

Župnijo sv. Ožbalta v Dravski dolini je dobil tamkajšnji provizor č. g. Ninko Lorenčič.

Umrla je pri Sv. Tomažu pri Ormožu mati g. Frančiška Oštrea, kaplana v Križevcih. Pogreb se je vršil v petek dne 20. t. m.

Dr. Krek za pogorelce. Poslanec dr. Krek je v državnem zboru vložil nujni predlog, naj se iz vladnih sredstev dovoli pogorelcem v Šmartnem v Tuhičnu, ki jim je ogenj naredil 18. t. m. do 100.000 K škode, izdatna podpora.

Gospodinjski tečaj se je otvoril v nedeljo 22. t. m. v Stari Loki v prostorih gospe Jelovčan. Vodila ga bo gdč. Ema Peče. Tem potom se odgovarja vsem onim občinam, ki žele imeti tak tečaj, naj se obrnejo s svojo prošnjo direktno na deželni odbor. Občina ima preskrbeti prostor, kurjavo in razsvetljavo.

Živinorejska zveza je 14. okt. t. l. priredila razstavo in premovanje goveje živine v Kamniku. Razstava je pokazala, da se je živila v zadnjih letih v kamniškem okraju zelo zboljšala. Sploh se v zadnjih par letih v tem okraju zelo veliko dela za zboljšanje živine. Pragnalo se je na razstavo do 220 glav živine, in sicer 194 bikov in krav ter do 30 let. Premij se je razdelilo 80.

Nogo si je zlomil župan v Komendi g. Andrej Mejač. Prepeljali so ga v ljubljansko Leonišče, kjer se pa že bolje počuti in je upanje, da kmalo polpolno okreva.

Novi zvonovi v Horjulu. S požrtvovljnostjo domačih župljanov in tujih dobrotnikov so si Horjulci nabavili no-

ve zvonove, katere je vflila znana domača tvrdka Samassova. V nedeljo dne 22. t. m. ob pol 10. uri dopoldne jih je pred župno cerkvijo v Horjulu posvetil preimostni gospod prelat in generalni vikar Jan. Flis.

Salezijanski zavod na Rakovniku. Letos poteče 10 let, kar so prišli Salezijanci v Ljubljano in otvorili zavod za vzgojo mladine. Za to priliko (4. nov.) obiše Rakovnik vrhovni predstojnik sal. družbe, vlč. g. prof. Pavel Albera.

Blizu 100 voz zelja so dne 21. t. m. pripeljali na ljubljanski trg. Blago je vseskozi lepo in zdravo in cena tudi povsem povoljna, kajti plačevali so glave zelja po 6 do 12 vinarjev, kar vzprito splošne draginje vseh drugih živil ni pretirano.

Za železnico Polzela—Kamnik. Pod vodstvom poslanca dr. Kreka, dr. Kočiča, dr. Benkoviča in profesorja Jarca se je predstavila 17. t. m. voditelju železniškega ministrstva deputacija, v kateri so bili kranjski deželniki poslanci baron Apfaltzern, baron Born, Zabret in gerent kamniške občine dr. Žužek. Baron Apfaltzern je izročil spomenico, v kateri prosijo prizadete občine, da naj se sprejme v novo zakonsko predlogo lokalnih železnic tudi zgradba proge Polzela—Kamnik. Minister je priznal v svojem odgovoru, kako važna da je železniška proga Polzela—Kamnik—Ljubljana, in obljubil, da se sprejme tudi v novi zakonski načrt projekt Polzela—Vršansko. Glede na podaljšanje te projektirane železnice pa železniško ministrstvo ni sklepal, ali naj da prednost progi Vršansko—Kamnik ali pa Vršansko—Domžale.

Požar v tuhinjski dolini. Dne 18. t. m. opoldne je nastal v bližini župne cerkve Šmartinske (Sp. Tuhiń) v listnjaku posestnika Matjana požar, ki je uničil enemu gospodarju hišo in vsa gospodarska poslopja, trem drugim gospodarjem Šimnetu, Perjevu in Jurjevcu pa ugonobil vsa obširna gospodarska poslopja z vso bogato založeno živinsko krmo. Zažgali so baje otroci. Škode je gotovo nad 60.000 K. Poškodovanci so sicer vsi zavarovani pa menda le za skupno 7100 K. Gotovo so potrebeni podpore. Da se ni ogenj hvala Bogu razširil še bolj, zahvaliti se moramo pred par leti ustanovljeni požarni brambi, umnemu vodstvu, c. kr. orožništvu in dobrim ljudem, ki so od vseh strani prihiteli na pomoč. Na lice mesta je prihitel tudi preč. g. Lavrenčič, dekan iz Kamnika, deželni poslanec, da se osebno prepriča o nesreči. Ljubezljivo je tolažil ljudi in obeta, da jih priporoči deželnemu odboru kakor tudi c. kr. vlasti v državnem zboru za podporo.

Vlomilec v sv. Petra cerkev prijet. S pomočjo mariborske in ljubljanske policije je bil prijet v Gradcu v osebi znanega cerkvenega tatu Pavla Webra, rojenega leta 1871 pri Sv. Krištofu pri Celju ropar, ki je lansko leto v Šentpetterski cerkvi v Ljubljani ukradel monstranco in še nekaj drugih dragocenosti. Ukradena monstranca se je dobila

v Mariboru, in sicer je ropar, ki je sedel sedaj radi raznih ropov v ječi, pisal svoji sestri v Maribor, naj neki grm ribezlja iz vrta, ki ga ima ona v najemu, presadi na njen lastni vrt. To se je zdelelo oblasti sumljivo, zato je preiskala skrivnostni ribezljev grm in pod grmom je našla zakopane razne dragoceneosti, med njimi tudi stvari, ukradene iz cerkve sv. Petra v Ljubljani.

Ogenj v Slepšku pri Mokronugu. Dne 20. t. m. popoldne je naznani zvon ogenj. Goreti je začelo v Slepšku pri Anžurju. Zažgali so otroci. Ker je pihal veter, je takoj švignil plamen po kožolcih in podih, vpepelil Rapušču vse zidarju Žitniku hišo, zidaru Primcu vse, le hiša je ostala. Prihitele so na pomoč tudi požarne brambe iz Št. Ruporta in Mirne. Hvala jim!

Prestolonaslednik birmski boter. Dne 18. t. m. je v Vinici na Hrvaškem po zagrebškem nadškofu koadjutorju dr. Bauru prejel zakrament svete breme sin grofa Marka Bombeliesa. Boter je bil avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand.

Prešernova hiša v Kranju. Dosedanja posestnica gospa Katarina Roblek je prodala znano Prešernovo hišo v Kranju gospoj Frančiški Bidovic iz Huj in njenemu bratu za 20.000 K.

Slaboumní zašel. V soboto, dne 15. t. m. je spremjal posestnik Ivan Vesel iz Travnika pri Ribnici svojega 53 letnega slaboumnega tasta Ivana Knava na božjo pot na Brezje. Tu se mu je ta v cerkvi med ljudi izgubil ter ga do danes še niso dobili. Kjer bi se utegnil ustaviti, naj ga pridrže in obvestijo Vesela.

Nesreča s samokresom. 15 letni Ignac Leben iz Brezovega pri Litiji, je ogledoval doma samokres, ne da bi vedel, da je nabasan. Orožje se naenkrat sproži in zadene poleg stojecga brata Antona Leben v koleno desne noge. Ranjeni se nahaja v ljubljanski deželni bolnišnici.

Gorelo je 16. t. m. opoldne v Podgorici ob Savi. Pogorela je Šinkovčeva šupa z mrvo in orodjem, druga poslopja se je posrečilo rešiti. Posestnica Helena Pečnik je bila zavarovana.

Preprečena nesreča. Ko se je v nedeljo popoldne vračal avtomobil trgovca Val. Čapajneta iz Logatca v Idrijo, mu je bila pri Hotelu Ščit zaprta pot s hodi, ki so bili bržkone iz škodožljnosti položeni preko ceste. Ker je bil avtomobil zaseden, se je le pazljivosti šofera zahvaliti, da je avtomobil takoj ustavlil in se ni dogodila večja nesreča.

Od mrtvih vstala. Martin Pavlin, posestnik v Dol. Mokrempolju pri Št. Jerneju se ni razumel s svojo ženo Nežo, vsled česar je Neža vložila proti njemu tožbo na ločitev zakona in je novomeško okrožno sodišče zakon ločilo iz krivde moža Martina. Martin se je pa hotel iznebiti prisojenih stroškov in šel dne 11. t. m. do svoje žene v Mokropolje. Po kratkem prepiru jo je udaril s steklenico piva tako v glavi, da se je steklenica razletela na drobne kose, žena pa je padla kakor mrtva na

tla. Prepričan, da je svojo ženo ubil, je mož takoj odšel v Novo mesto, kjer se je ovadil sodišču in so ga pridržali v zaporu. Žena pa vendar ni bila čisto mrtva in si je v kratkem času opomogla.

Zadružne šole četrti tečaj se prične dne 3. novembra t. l. Ker so se dosedanji tečaji izvrstno obnesli in so se slušatelji naučili za trgovino in zadružništvo res mnogo potrebnih učenosti, so vsi hvaležni šoli, ki jih je sprejela v pokuk. Učili so se zlasti: računstva, knjigovodstva, dopisja, kupčije, zadružništva, zadružnega prava in vodstva zadrug. Svoje znanje sedaj porabljajo v svoj lastni prid, če so gospodarji na svojem domu, še več pa v korist zadružnikom in zadrugam, pri katerih poslujejo kot tajniki ali odborniki. V Zadružno šolo se sprejemajo kmečki mladenci, ki so starci najmanj 16 let, če znajo dobro brati in pisati. Nič ne deče je kdo obiskoval le eno ali dvorazredno ljudsko šolo na deželi, sprejme se vseeno, da ima le veselje do učenja. Šola traja od Vseh svetih pa do Velike noči prihodnjega leta, torej le zimski čas. Ker za to šolo ni treba plačati tudi nobene šolnine, priporočamo našim boljšim posestnikom, da pošljemo svoje sinove v Ljubljano v Zadružno šolo. Kdor se hoče vpisati, naj pošlje takoj svoj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 5 K vstopnine na naslov: Slovenska trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg št. 2. — Tam je dobiti tudi vsa druga pojasnila!

Vojake dobe v Vipavo. V trgu Vipava se v kratkem stalno naseli hau-bicen-regiment, čigar polovica bo v trgu samem, druga polovica v Palah pri Sturijah. V Vipavi bodo čete in konji nastanjeni v graščini in k njej pribadajočih hlevih, v Palah pa v opuščeni tovarni bakra. Tako bo Vipava poleg dejavnega glavnega mesta edini kraj na Kranjskem z vojaško posadko.

Cudno tele je vrgla krava Franceta Tomšiča v Šmarci. Tele ima eno glavo, pa štiri oči in dva gobčka, ušesi sta le dve. Hrbtenici sta dve, pa ste skupaj zraščeni, a noge ima štiri. Rep je eden, pa na koncu se precepi v dva.

Poroča Ljubljančanke v Ameriki. V New Yorku sta se poročila gosp. H. P. Mertel in gdčna Julija Prosenec iz Ljubljane. Poročil ju je slovenski duhoven Rev. Anzelm Murn. Gosp. H. P. Mertel je slovenski javnosti v New Yorku dobro znan kot graditelj zrakoplova »Fulton«. Ima tudi izdelovalnico za cerkvene potrebščine, svečnike, lestence itd. Izučil se je pri Samassi v Ljubljani in potem izpopolnil svoje znanje v velikih tovarnah na Nemškem in v Združenih državah.

Mošt razgnal sode. Vinogradnik Franc Flucher v Št. Ilju v Slov. goricah je dne 10. t. m. pripeljal na dom iz vinograda tri sode letosnjega vinskega mošta. Voz z vinom je pustil čez noč na dvorišču, ker je nameraval drugo jutro vino peljati h gostilničarju Vaupotiču. Ker je pa pozabil oddelati pri sodih vehe in mošt, ki je že začel kipeti, ni imel zraka, je ponoči sode razgnalo

in se vse vino raztekelo po tleh. Posestnik trpi vsled svoje neprevidnosti okrog 600 K škode.

Pretep med fanti. Pri ponočevanju so se v Stanetincih na Štajerskem stepli fantje. Anton Veršič je dobil z nožem tako močen sunek v desno stran, da je vsled prerezane žile izkravavel in čez četr ure izdahnil. Franc Kovačič in Peter Jakopič sta dobila globoke rane. Pred tepežem so se fantje napili v gostilni — žganja.

Velika tatvina. Pri baronici Rechbach v Mariboru je ukradel nek monter Anton Heinisch, rodom iz Beljaka, mnogo dragocenosti, in sicer več debelih zlatih prstanov, zlato beneško verižico, velik zlat podstavek za fotografije, dva zlata naočnika in mnogo drugih zlatih reči. Ukradel je Heinisch tudi več starih reči velike vrednosti.

Starčka povozl. Gostilničar Franc Čebular je peljal 8. t. m. iz Podplata v Rogaško Slatino. Konj se je strašil prihajajočega vlaka in je podrl prevžitkarja Mart. Anderliča na tla. Čebular je pustil siromaka ležati pobitega in se je peljal dalje. Drugi ljudje so ga našli in spravili domov, kjer je 10. t. m. umrl. Proti Čebularju se je prijavila ovadba.

Nesreča pri strelnjanju. Dne 13. oktobra je hotel 17 letni kmečki sin Anton Plazl v Ravnah pri Šoštanju na dan očetovega godovanja temu na čast strelnati. Ker je bil en možnar dalje časa nabasan, se ni hotel sprožiti. Z železno iglo je izvrtaval smodnik, kateri se je vnel. Projektil je odtrgal fantu dva prsta leve roke; težko poškodovan je tudi na desni roki in ima obraz poln smodnika.

Umor v Lipnici. Dne 16. t. m. so našli v Lipnici v bližini vile Marx delavca Karela Renharda umorjenega. Kot umora sumljivega so zaprli delavca Franca Sebernegga, ki je že pred letom umorjenca napadel v neki gostilni s stolom ter bil vsled tega tudi dalje časa zaprt. Ubiti se je nameraval v kratkem poročiti ter je nosil seboj denar in uro, česar pozneje niso našli pri njem.

Zaradi zajca ustrelil človeka. 8. t. m. je nekaj mladih fantov iz Ivankova šlo na lov za zajci. Čisto blizu vasi jih opazijo lovski čuvaji, ki iz zasede ustrelje nanje ter se je eden fantov takoj smrtno zadet zgrudil. Dotični lov ima v najemu nuščanska graščinska uprava. To je v zadnjih par letih že četrti slučaj, da so ustrelili človeka zaradi — zajca.

Umrli Slovenci v Ameriki. V Jolietu je umrl Anton Horvat, star 60 let, rojen v semiški župniji na Dolenjskem. — V Neoburgu je umrla 42 letna Helena Vidmar, stara 42 let, iz Sela pri Hinjah na Dolenjskem. — V La Salle je umrl Anton Klemenčič, v Ely, Minn., pa 71 letna Neža Lozar iz Dolenjevasi pri Ribnici.

Perutninarska razstava je vsled raznih ovir, zlasti pa vsled prepičle priglasitve k razstavi preložena na poznejši čas, kar naj vzamejo na znanje vsemi, ki so se priglasili. Odbor jih obenem prosi, da se vdeleže razstave na pomlad in med znanci agitirajo za obilo udeležbo. Na Dolenjskem se je

lanska razstava izborno obnesla, v središču pa se odlikujemo po nebrižnosti in čakamo, da nas vse druge dežele prekose, potem šele capljamo za njimi. — Odbor.

Gorenjske novice

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. Na nedeljo posvečenja cerkva, se je pri nas ob treh popoldne slovesno blagoslovilo in otvorilo novo šolsko poslopje. Cerkveni akt je izvršil preč. gospod stolni dekan in kanonik Matija Kolar. Te slavnosti so se poleg sl. obč. odbora domačega in iz Zgornje Šiške, poleg članov krajnega šolskega sveta in stavbnega odbora tukajnjega udeležili kot zastopnik c. kr. dežel. šol. sveta blag. gospod Fr. Levec, c. kr. dež. šolski nadzornik, v zastopstvu c. kr. okrajnega šolskega sveta pa gospodje Holbauer, c. kr. nadkomisar in Fr. Gabršek, c. kr. okrajni šolski nadzornik, veleč. gospoda dr. I. Knific in dr. Demšar, kot zastopnika tukajnjega zavoda sv. Stanislava, učiteljstvo obrtno-nadaljevalne šole, gospoda šolska voditelja iz Zgornje in Spodnje Šiške ter vsa šolska mladina tukajnja z učiteljskim zborom. Šola se je začela graditi lanskoo jesen in je do decembra že prišla pod streho, zgodaj pomlad pa so se dela zopet nadaljevala. Poslopje je gotovo eno najlepših šol na deželi.

g Iz Senčurja. Nasi liberalci še zmirom niso preboleli klofut, katere jim je dala S. L. S. pri letosnjih obč. volitvah. Zmirom še razni pijani agitatorji zabavljajo čez novi občinski odbor, in kar je z njim v zvezi. V tem se posebno odlikuje naš občinski sluga. Temu ošabnemu možu nikakor ni povolji na novo izvoljeni občinski odbor. Vsled tega, kadar mu alkohol razburí možgane, opleta krov sebe z raznimi nečednimi priimki. Povemo pa temu možu, da kaj takega ne bomo več trpeli. Naj pomisli, da je on zaradi odbora tukaj, ne pa odbor zaradi njega.

g Moravče. Pozor! Vse, ki ste zadružniki liberalne posojilnice, čaka imenitna kupčija. Moravški Kavka plača za vsak delež, katerega ste vi plačali s petimi kronami, sedemdeset kron. Hitite zadružniki! Za vas je to izvrsten zaslužek; Kavka pa tudi ve, da je delež liberalne posojilnice veliko vreden. Prvi delež, ki bo izredno velike obresti prinesel, je pa delež ljubljanskega Agromerkurja. — Naša mlekarina menda strašno dobro uspeva. Dobička ima vsako leto na cente, posebno še, če je res, da ima tirjati štirideset tisoč od krepiranega Agromerkurja za sir. — Šola, ki je bila zaradi griže zaprta, se je zopet začela pretečeno sredo. Namesto učiteljice, g. Zarnik, ki je na dopustu, je nastopila suplentka g. Stepišnik.

g Iz občine Naklo nad Kranjem. Kot vse kaže — pravzaprav ne kaže — bomo imeli menda kmalu občinske vo-

litve. Volivci, možje in mladeniči, počažimo vendar enkrat, da moremo voliti brez onega nepotrebnega vpliva od znanega magnata iz Podbrezij. Podbrežani in Naklanci, položite v stran tiste nebodijihtreba-pomislike in stopimo kot četa vojakov na noge!

g Mavčiče. V nedeljo dne 15. oktobra popoldne je požar upepelil skezenj K. Stenovca. Zopet je zažgal menina otrok. To je letos pri nas že drugi slučaj. Pazite na otroke! — Občinske volitve se bližajo. Volivci, skrbite, da boste pripravljeni!

g Tržiške novice. Občinske volitve za trg se bodo menda vršile na nedeljo, dne 12. novembra. Ta dan so prosti delavci in obrtniki, zato se bodo lahko udeležili volitev. — Okrajno glavarstvo je ugodilo pritožbi Slovencev in več Nemcev črtalo iz imenika za prvi volilni razred. Boj za staro nemško postojanko bo hud. — V krajnem šolskem svetu je stavljal gospod nadučitelj Karlinger predlog, naj se tržiška štirirazrednica spremeni v osemrazrednico. Ta predlog, ki je za obrtni kraj Tržič velikega pomena, je najtopleje podpiral gospod župnik Potokar. Predlog je bil soglasno sprejet in se bo tozadetna prošnja poslala deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani. S tem bo ustrezeno in pomagano zlasti otrokom delavcev, kateri so morali včasih po tri leta presedati in se dolgočasiti v četrtem razredu. — V nedeljo bodo igrali v društvu Sv. Jožefa znano priljubljeno igro »Mlinar in njegova hči!« Vabimo k obilni udeležbi!

g Črnuče. Občinske volitve se bližajo. Prejšnja leta so se vršile mirno. Mi bi radi, da bi se tudi sedaj. Ali letos bo vojska. Mora biti. Krivi so tega naši nasprotniki. Mi moramo braniti našo sveto vero in duhovnike naše, ki jih liberalci in socialni demokrati zmerjajo s »farji« in »prokleti norec«. Tako govore možje, ki smo prej veliko nanje držali. Sedaj so se pokazali, prav je. Mi moramo in bomo branili svojega dušnega pastirja, ki ves gori za kmečki stan. Hočemo pa tudi, da pridejo v občinski odbor možje izgledni, dobri in skrbni gospodarji, ki bodo modro in varčno gospodarili z občinskim premoženjem. Zato vsi, dragi volivci in volilke, ki vam je za splošni blagor naše občine, pridružite se veselo nam, ki smo zvesti programu Slovenske Ljudske Stranke, pojrite korajno z nami v sveto vojsko za »vero in dom!« — V številki 44. »Domoljuba« boste brali imena onih mož, katere vam bo pripovedala naša ljudska stranka za obrtnike na Črnučah. Sedaj pa le pridno agitirajte, dragi bravci, in posebno še več goreče bravke »Domoljubove«, pa samo z resnico, laži prepričajte nasprotnikom, ki jih res že okrog trosijo; a o tem drugikrat!

g Občina Ribno pri Bleju. V predzadnji številki Vašega lista še niste mogli sporočiti, kdaj se vrše v naši občini napovedane dopolnilne volitve. Danes pa že lahko naznanite, da se vrše te volitve dne 31. oktobra, to je prihod-

nji torek. Volili bomo brez ozira na to, da so nekateri vložili pritožbo zoper razsodbo c. kr. deželne vlade. Sedaj so jo vložili kar na ministrstvo. Zapisali niso nič, na katero ministrstvo: ali na zunanje, ali trgovinsko ali vojno, ali katero drugo, ker tisti, ki deli svete po Ribnem in tudi na Beli, če je treba, ter sestavlja razne pritožbe, pa se na nobeno ne podpiše, tisti torej ni smatral za vredno, da bi bil »svoje« podučil, da je na Dunaju več ministrstev. Tudi ni utegnil prebrati § 33. o. v. r., ki pravi, da o pritožbah zoper volitve razsoja deželno oblastvo končnoveljavno, ni imel časa, da bi bil prebral razglas c. kr. glavarstva, ki z ozirom na zadnje pritožbe pravi, da je razsodba c. kr. deželne vlade končnoveljavna, ne vzame si časa za to, ampak sestavlja pritožbo na pritožbo, svetuje »le pritožimo se«, podpisati pa se nikamor ne upa, da bi ne prijeli njega, kadar bodo advokati napravili račune od pritožb: plača naj, kdor je podpisana. — Ali je to prijatelj kmeta? Ali naj gre kmet, ki tako težko služi svoj kruh, za tistimi, ki ga tirajo v pritožbe, tožbe in stroške, saj vendar vsak ve, da se brez odvetnika težko kaj opravi in tudi to ve vsak, da odvetniki navadno niso brezplačni? — Toliko za danes, kadar bodo končane volitve, se oglasim zopet.

g Iz Gorij. Deželni odbor je za povzdigo in rejo goveje živine pravo pogodil s tem, da je pričel pripeljati in deliti po deželi vzgojevalne premije za sesajoča teleta in starejše junčice. To se je pokazalo zlasti na Bledu dne 19. t. m. Videli smo namreč, da so iz vse okolice, posebno pa še iz Gorij pripeljali živinorejci veliko število k premovanju. Vzgojevalnih premij je bilo 29 razdeljenih; zastopnik selške živinorejske zadruge pa je nakupil več lepih telic. Ljudje so dobili po tem premovanju veselje za rejo teleta, in sedaj pravi marsikateri kmet, redil bom in ne bom prodal mesarju. Na ta način se bo v deželi kmalu povzdignila živinoreja na prejšnjo stopnjo. Zgledi všečojo. — Gospod Leggart, deželni živinorejski nadzornik je pohvalil naše živinorejce ter rekel, da je živinoreja v naših planinskih krajih na visoki stopnji in da deželni odbor s temi premijami hoče živinorejcem romagati, da bodo s tem večjim veseljem redili lepa teleta in jih ne prodajali mesarjem. — Vodopravna komisija za gorjanski, blejski in ribenski vodovod se je vršila pod vodstvom okrajnega glavarja radovljškega dne 10., 13. in 14. t. m. Uravnala so se vsa vodopravna razmerja med mlinarji in žagarji ob potoku Radovna. Ljudje se vesele vodovoda, ki je živa potreba našemu ljudstvu. Da bi le oblastvo sedaj hitro svojo nalogo izvršilo ter projekte poslalo ministrstvu v rešitev in podelitev podpore. — Postajališče v Podholmu - Vintgarju je gotova stvar. Z delom se bo v kratkem pričelo. Kranjska obrtniška družba na Jesenicah je za napravo podelila 500 kron podpore občini. Hvala. — Škoda, katero je zadnje deževje napravilo v

občini, je velika, zlasti so prizadeti nekateri mlinarji. Pa tudi kmetje trpe zdatno škodo, ker jim je nalin donesel na polje in travnike veliko peska, lepo zemljo pa odnesel. — Okrajno glavarstvo poizveduje škodo. Da bi le ljudem kaj pomagal in bi oblast pri odmeri davkov imela razum in srce za ljudi, katerim je povodenj napravila veliko škode.

g Z Bledu. Hotel Mallner, ki ga je kupil jeseniški restavrator Dolničar za 185.000 kron, je ostal v njegovih rokah. Bati se je bilo, kakor smo poročali, da v 14dnevнем roku, med katerim je bila pogodba še odprta, posežejo Nemci vmes s svojo dolgo roko, ker bi pa po postavi morali menda najmanj 46.000 več ponuditi, so se ustrašili. G. Dolničarju pa želimo obilo sreče v hotelu! — Sekovaničev hlapec se je zelo opelkel, posebno po obrazu, ko se je užgal karbitov plin, s katerim je hiša razsvetljena. Sedaj je že znatno okreval. — Nekateri vajenci obrtne šole so zelo dobro vzgojeni v tej šoli, kjer še krščanskega nauka nimajo, dasi so ga najbolj potrebni (prav po francosko). Celo med cesarsko mašo uidejo iz cerkve. Res, dobr Avstrijci! Čast obrtni šoli! — Župan Rus se je za mesec dni podal na Rumunsko in Sedmograško. Precej je zbolel zdravnik gospod dr. Benedik, vendar je sedaj že toliko okreval, da lahko opravlja svoj zdravniški posel. — Čujemo, da je oni nemški graški liberalni list, ki je pohvalil Bled radi roparske bande, da je menda moralna fijakerje po Betinju (pa menda le v preveč razgretih liberalnih možganih graških urednikov), vse te storitve moralno ponižno preklicati, če ne bi moral gospod urednik v keho, kar bi mu pa prav nič ne škodovalo.

OBČINSKE VOLITVE V ZGORNJI ŠIŠKI.

Laži in zopet laži gromadijo liberalci v svojih liberalnih trobilih »Slov. Narodu«, »Jutru« in »Slov. Domu«. — Draveljsko pokopališče se bo vzel občini ter pripisalo draveljski ali celo šentviški cerkvi, gasilni dom v Dravljah se bo porabil za katoliško izobrazevalno društvo, Brenkovo gostilno bo morala plačati občina. Take in podobne budalosti trosijo liberalci sedaj med ljudstvo s hudočnim namenom, zbegati volilce, da bi ne dali glasov kandidatom S. L. S. Nas poštene može, ki si upamo tudi drugače misliti, nego komandira Slep Janez, imenujejo farške podrepnike. In vendar vsi dobro vemo, da g. župnik Zabret niti enega našega kandidata niti predlagal. Zaupniki po vseh smo si kandidate izbrali, ko g. Zabreta še zraven ni bilo, na zaupnem shodu v Šiški, kjer nas je bilo zbranih nad sto iz vseh vasi, smo te kandidate predlagali in jih potrdili, in zopet vsi vemo, da g. Zabret niti pri enem ni nasprotoval. Da nam je pa gospod župnik razlagal občinski volilni red, da je dalje ovrgel nekatere laži in obrekovanja, to je pa njegova pravica. Gospod Zakotnik! Ali vaše županstvo res stoji

na tako slabih nogah, da vas morajo liberalci in socialni demokrati s takimi lažmi in surovostmi reševati! Povejte rajki, gospod Zakotnik, kako ste postavljali Šišenski gasilni dom, kako ste postopali z Mihevbevo hišo v Kosezah, kako ste nam stregli z regulacijo cest! Povejte kako ste se brigali za nas ob letošnji suši, ko je bilo treba ceniti škodo na polju, ko je bilo treba prositi za podporo! Seveda, vi ste obrtnik, podjetnik, zato s kmetom čutiti ne morete! Povejte nam, kako stoje občinski računi! Saj nihče ne taji, da ste popravili koseško cerkev in zidali draveljsko pokopališče. Toda denar vam je dalo ljudstvo, ki je moralo narediti dolg, da ste vi mogli zidati. In to ljudstvo hoče jasnosti. To ljudstvo ne more zaupati tistim, ki jih morajo braniti »Jutro«, »Slov. Narod« in Slovenski Dom...»

Voliči! Pokažimo na dan volitve, da nismo podrepniki »Jutra«, »Slovenskega Naroda« in »Slov. Dom«. Ne dajmo se preslepiti od sladkih liberalcev in kmetu sovražnih socialnih demokratov. Ne pokažimo glasovnice nobenemu liberalcu! Zapišimo na glasovnice samo imena tistih mož, ki smo jih po resnem posvetovanju izbrali. Naši možje so:

Podobčina Zgornja Šiška:

Odbornik Matevž Klemenc, posestnik v Zg. Šiški št. 12; namestnik Mihael Strukelj, posestnik v Kosezah Številka 12.

Za podobčino Dravje:

Odbornik Jakob Arhar, posestnik v Zapužah št. 11; namestnik Mihael Kogovšek, posestnik in kovački mojster v Dravljah št. 7.

Za I. razred: Odborniki: Anton Sušteršič, posestnik v Zg. Šiški št. 23; Jakob Koman, posestnik in mizarski mojster v Zg. Šiški št. 72; Janko Babnik, tovarniški uradnik v Zg. Šiški Številka 32; Franc Tomč, posestnik in načelnik strojne zadruge v Dravljah Številka 15; Jož. Jerinec, posestnik v Dravljah št. 17; Franc Brenk, posestnik in mizarski mojster v Dravljah št. 10. Namestniki: Ivan Sitar, posestnik v Zg. Šiški št. 8; Franc Burgar, posestnik v Zg. Šiški št. 40; Ivan Peterca, posestnik v Dravljah št. 27.

Za II. razred: Odborniki: Ivan Tuvan, posestnik v Kosezah št. 1; Franc Zajec, posestnik in gostilničar v Zgor. Šiški št. 105; Jožef Acceto, posestnik na Brdu št. 20; Franc Čerman, posestnik v Dravljah št. 68; Franc Koman, posestnik v Dravljah št. 22; Jernej Sitar, posestnik na Pržanu št. 4. Namestniki: Anton Pogačar, posestnik v Zg. Šiški št. 84; Jožef Cergolj, posestnik v Dravljah št. 24; Josip Žagar, posestnik in mizarski mojster v Dravljah št. 73.

Za III. razred: Odborniki: Matevž Burgar, posestnik v Zg. Šiški Številka 87; Ivan Piš, posestnik in črevljarski mojster v Zg. Šiški št. 106; Miha Habjan, posestnik v Zg. Šiški št. 37; Ivan Bergant, posestnik in mizarski mojster v Dravljah št. 55; Jakob Černivec, posestnik v Dravljah št. 41; Valentin Sirnik, posestnik v Dravljah št. 11.

Namestniki: Valentin Knez, delavec v Kosezah št. 22; Matevž Jekovec, tovarniški delavec v Zg. Šiški št. 3; Jožef Pirmat, posestnika sin v Dravljah št. 4.

niki dajali orožje v roko liberalnim nasprotnikom, sicer bomo proti takim Nemcem napeli se druge strane!

d **V Velikih Laščah** uprizori Katol. slov. izobraževalno društvo v nedeljo, dne 29. oktobra 1911, popoldne ob pol 3. uri žaloigro »Mlinar in njegova hčir«. Vstopnina: Vsji sedeži po 60 h, stojista po 20 h. Vstopnice se dobe v predprodaji v Kmetijskem društvu in predpredstavo pri blagajni. K obilni udeležbi vabi odbor.

d **Krenice.** V pokoj je šel tukajšnji učitelj g. Janez Wohinc po 37letnem službovanju. Na tukajšnji šoli je učil 29 let. Nadomestuje ga gdčna Roza Gospodarič, ki je do sedaj vodila šolo na Prežganju. — Začeli so zopet uravnavati Savo od kresniškega kolodvora proti Hotiču. Delo izvršuje država sama v lastni režiji, ker dosedanj podjetnik ni hotel na ta račun prevzeti. Delo se bo menda nadaljevalo šest let. Zopet bo nekaj denarja v savski dolini ostalo. Lahko smo hvaležni našemu poslancu gospodu Pošetu, saj je regulacija Save posebno njegovo delo.

d **K volitvam gospodarskega odbora v Litiji.** Kakor smo svojčas poročali, so bili potom reklamacije posestniki iz Grbine in Sitarjevca sprejeti v imenik za volitve v gospodarski odbor Irga Litije. Proti temu sta ugovarjala gg. Svetec in Slanc in sta vložila priziv na okroglavarsivo. Priziv sta utemeljevala iz svojega starega strankarskega stališča. Glavarstvo je tekom dveh mesecev zadevo vsestransko preiskavalno in končno priziv zavrnilo. Tako sta dobila gospoda Svetec in Slanc precej dolg nos; Grbinčani so pa prišli do svojih pravic, katere so jim vsa leta kratili litijski mogotci. Volitve bodo v kratkem razpisane.

d **Litija.** Novodobno sedmico so vpeljali naši Sokoli. V nedeljo, 8. t. m., je namreč umrla gospa Frančiška pl. Wurzbach, ki je bila podporačna članica Sokola, v svoji hiši v Gracu pri Litiji; ob tednu, 15. t. m., pa so Sokoli predidli v isti hiši vprito žalujoče rodbinske živahen ples. Spoštovanje in pieteta do ranjkih, katero poznajo tudi Culukafri, je našim naprednim mladinom deveta briga. Pač žalostna bodočnost našega naroda, če bo Sokol dobil tla med našo mladino.

d **Krka.** V Krškivasi je zadnja občinska volitev prinesla ločitev duhov. Na eni strani so pristaši trhlega liberalizma, na drugi strani pa stope trdno kakor skala somišljeniki S. L. S. Med nami je bilo nekaj cinčašev, o katerih nismo vedeli, ali so na desni ali na lev. A zdaj po volitvah dobro poznamo te tičke. Volitve so jih ločile od nas. Gnija jabolka so odpadla. Somišljeniki! Držimo po volitvah še trdneje skupaj, kakor smo držali doslej. Liberalcem pa, kadarkoli bodo stikali okrog nas, pokažimo vrata! Možje! Ne bodimo zajci, ki bi se pustili komandirati od »Zajke«.

d **Krški liberalci zaničujejo kmetat!** Pravijo, da se ne bodo dali komandirati od kmetov, če kmetje zmagajo.

Dolenjske novice

d **V Štangi,** dne 17. oktobra, 21. nedelja p. bin., to je dne 29. oktobra, bo tukaj drugi veliki shod pri Sv. Antonu. — Štangarski maroni. Letos je obilo zelo lepega kostanja. Zato mu je visoka cena. Pet kron tu mernik. Prišel je Lah sem in ga plačal po tej ceni. On ga bo pekel in prodajal za laški maroni. Izvanredno! Tudi še nekaj češpelj imamo po drevju.

d **Vače.** »Slov. Narod« z dne 19. t. mes., št. 241., je v lažnjivosti samega sebe prekosil. Dobro je potegnil neki dopisun z Vač liberalne tepe. O nekem našem somišljeniku si je ta rokovnjač izmislił podlo obrekovanje. Ni pa povedal, da ga je 8. t. m. napadel tisti Ježek, zoper katerega se bo radi nočnega napada s psi vršila 25. t. m. vzklicna obravnava pri ljubljanskem sodišču. Kako streljanje je slišal samo tisti, ki je že tudi slišal travo rasti. — Ker so liberalci pri občinskih volitvah za en glas obviseli, se sedaj silno bahačo. Zakaj neki se ne upajo povedati, koliko so dobili glasov in zakaj se je Bolte tudi to pot »speljal«. Naprednjaki, le recite: Zmagali smo, a delali smo pa tako-le: Naprednjakom je prišel še mrlič pomagat volit. Volili so tudi neveljavno za nekega Amerikanca. Dan pred volitvijo so bili še v vseh razrejih v manjšini, zato so zadnjo noč vzdignili divji lov na omahljivce ter nosili okrog podpisane glasovnice v zameeno. Ko bi sodišče izvedelo za vse grožnje, obetanje in obrekovanje, bi bilo slabo za naprednjake, izmed katerih je skoro vsak silovito agitiral in rogovil. Celo na dan volitve so nam kake tri omahljivce preslepili. Lagali so zaradi kapljani in društvenega doma, ki se ga že boje, predno smo mi besedico črhnili o njem. Laž je imela še vselej kratke noge. Tega se pa nihče noče spominjati, kako so ravno naši možje poceni dobili prostor za šolo ter ljudstvu prihranili na tisoče stroškov, ker ni bilo potem treba šole kje zunaj trga na novo graditi. Naprednjaki, le bahajte se s svojo prigoljufano in prilagano zmago. Nam se niti vredno ni zdelo volitve ovreti. Čemu bi za tako zmago marsikomu napravili sitnosti. Liberalci se zavedajo sami, da so se zgoljufali sedaj skozi — toda nikoli več.

d **Muljava.** Pri občinskih volitvah na Muljavi je zmagala v vseh treh razredih Slovenska Ljudska Stranka. Večko zgleđovanja je napravilo v vrstah številnih volilcev to, da je stiški opat Maier volil liberalno v nasprotju z vsemi drugimi duhovniki. To mora enkrat za vselej prenehati, da bi celo duhov-

Ze zdaj napovedujejo, da se bodo ločili od kmetov in da bodo sami za sebe. V tolažbo jim bodi povedano, da noben kmet ne bo jokal za njimi, sicer se bodo pa polagoma privadili tudi — kmečki »komandiš!«

d **Krško.** Liberalci pravijo, da bodo na vsak način zvišali že itak velike občinske doklade! Zakaj? Tožijo, da jim manjka še en policaj in še en pomočnik pri tajništvu! Za nas kmete je sreča, da liberalni purgarji samo obračajo, obrnili bomo pa že mi kmetje na dan občinskih volitev!

d **Krško.** Naši liberalni purgarji se bahajo, da ima občinska hranilnica en milijon kron vlog. Ne povedo pa, kam gre dobiček! V občinsko blagajno ga presneto malo pride: v njej je suša, dasi so občinske doklade že nezgodne! Liberalci že vedo, kam ta stvar izgine in ne bi radi izgubili te molzne krave, zato se tako silno boje dne, ko bodo zavetni kmečki možje naredili konec purgarskemu gospodarstvu.

d **Od Sv. Gregorja.** V ponedeljek, 16. t. m., ob 10. uri, smo obhajali pri podružnici sv. Urha pri Maršičih pravljubko slovesnost. Ondotnemu cerkveniku Fr. Ogrincu, ki je že 50 let nepretrgoma zvesto opravljal cerkveniško službo, je pod slavolokom z napisom: »Slava zvestemu služabniku cerkve!« pred cerkvijo s primernim nagovorom pripel domači gospod župnik častno svetinjo za štiridesetletno službovanje. Nato mu je ključarjeva hčerka M. Riggler v imenu soseske z lepimi besedami izročila veliko sliko sv. Frančiška z napisom: »Soseska sv. Urha svojemu skrbnemu cerkveniku F. O. ob 50letnici njegovega zvestega službovanja.« Poldoba je bila odločena s trobojnim trakom z odlikovančevim imenom in letnicama 21. sept. 1861 — 21. sept. 1911. Nato je sledil v cerkvi slavnosti primeeren govor in za tem sveta maša, med katero je prejel odlikovanec sv. obhajilo. K slavnosti svojega očeta so prihiteli od blizu in daleč njegovi otroci z vnuki. Med obedom, ki ga je priredil svojim gostom, došlo je priznalno pismo od dekanjskega urada v Ribnici, ki je slovesno razpoložene še v obilni meri poživilo. Bil je to lep in časten dan.

d **Škocjan pri Mokronogu.** Liberalci znajo gospodariti z občinskim premoženjem. Že pod lansko vlado Činkoletovo, Benedičevo in Durjavovo je znašal primanjkljaj 1579 kron 18 vin. Letos seveda se je vse to naložilo na davke. No, pa da smo le liberalci, potem pa če gre vse iz žepa. Pri vsem tem so liberalni komandantje poravnali dolg za most v Dobravi in dolg za brv v Rakitniku s cerkvenim denarjem farmanskega grunta in vkljub tenu pri občini toliko manjka. Menili so se tudi, da bodo z občinskim in farmanskim denarjem ustanovili liberalno godbo. Taki načrti so seveda le v Škocjanu mogoči. Ampak liberalnim gospodarjem je začela slaba peti. Pri občini vsaka leto večje doklade in cerkvena blagajna farmanskega grunta je tudi pre-

cej suha. Kar se pa še da, hitjo zapravljati. Zdaj zidajo Benedičiču plot iz cementnih stebričkov in železnih drogov. Za drugo leto torej spet obetajo čedne doklade.

d **Rupert.** Liberalci lažejo, da je dr. Zajc na zadnjem shodu rekel: »Župan in odborniki so ciganji in rokomavharji.« Tega na shodu živa duša ni slišala in odbornik Zajc tega tudi ni rekel. Če pa mislite, da je res rekel, tožite ga! 400 prič se bo dvignilo proti 4 liberalcem in pričalo, kako lažete! Liberalci poglejte na občinska pota in brvi. Zahtemamo, da se noben šolski otrok ne kaznuje, ako ga ni v šolo! Ali bo otrok hodil po takih potih, ko še odrasli človek ne more?! Liberalci že sleparijo pri ženskah za pooblastila, češ da bodo za gospoda kaplana. Ženske, ki ste že dale pooblastila, kar pridite v Hranilnico in boste v priču prič preklicale — pa je dobro. Ako ne bo zlažmi konec, bomo do pičice objavili pogodbo o železnici, iz katere se vidi prav lepo, kako delajo liberalci za svoj žep! **Namen liberalcev je ta:** Zmagati z Zupaničem in potem voliti grilovskega **Vidmarja** za župana. Vsak naj zato čuje in dela in liberalci morajo pasti. Pripoznamo, da je nekaj mož poštenih, ki vlečejo še z liberalci in veliko jih je med liberalci, ki pravijo, da tako ne sme več naprej in sami ne bodo volili liberalce. Zato še enkrat: vsi na odločilni boj proti liberalcem!

d **Svibno.** Občinske volitve. Nova šola. V četrtek dne 19. oktobra so bile za tukajšnjo občino Sv. Križa v Svibnem občinske volitve. S. L. S. je sijajno zmagala v vseh treh razredih. Vsi novi odborniki in namestniki so njeni odločni pristaši, ki bodo izvolili izmed sebe za župana že v tretjič prijubljenega g. Henrika Medveda, posestnika v Št. Jurju pod Kumom. In prav je tako. Kajti on zasluži popolno zaupanje volilcev vseh treh fara, ki jih obsega občina Sv. Križa: Svibno, Št. Jurij in Dobovec. — Pač je zadnje dni neki Hinko Knez iz Št. Jurja dobil skomine po županskem stolcu, toda možje volilci so mu z glasovnicami v roki povestali, da liberalci tudi v odbor nočejo nobenega. — Ob začetku šolskega leta je bila v Svibnem slovesno otvorena nova šola dvorazrednica. Po sveti maši je bilo poslopje blagoslovljeno, nato pa se je vršila lepa šolska slavnost. Vdeležili so se je okrajni glavar iz Krškega, okrajni nadzornik, sosednje učiteljstvo — iz Radeč skoraj polnoštevilno —, šolarji in mnogo ljudstva. — Pozdravil je navzoče domači g. župnik, govorila sta tudi g. okrajni glavar in g. okrajni nadzornik, ena učenka pa se je v imenu šolarjev vsem skupaj zahvalila. S cesarsko pesmijo se je slavnost končala. Nova šola bo vljala približno 33.000 K. Za primeroma majhno faro bo to precejšnje breme, a ljuhezen do mladine bo storila, da ga ljudje ne bodo tako zelo čutili.

Notranjske novice

Col pri Vipavi. Dne 6. novembra bomo obhajali obletnico ustanovljenja našega odseka Orel. Spored: Zjutraj skupno sveto obhajilo, popoldne pa službi božji govor, potem volitev novega odbora in vpisovanje novih članov. Želeti je, da se udeleže vsi dosedanji člani in da jih pride še veliko novih; pokažimo, da ne gremo nazaj, ampak naprej!

n **Iz Črnega vrha pri Idriji.** V nedeljo, dne 15. oktobra je priredil tukajšnji Orel veselico, na kateri se je igrala dr. Krekova igra »Tri sestre«. Igralcem in igralke so brez izjemne vsi pogodili svoje vloge tako, da smo bili zelo zadovoljni. Dvorana je bila polna; prišlo jih je nekaj iz drugih far, manjkalo je pa precej naših, sicer poštenih mož in fantov. Ali je tako prav?

n **Črni vrh nad Idrijo.** Na uredniško mizo »Slovenskega Naroda« je sedel neki tič iz Črnega vrha in je v sobotni številki omenjenega lista z dne 14. t. m. zapiskal v svet, da se v naši občini odpirajo ljudem oči — in uspeh tega strahovitega odpiranja bo, da S. L. S. ne bo pri bližajočih se volitvah prišla v poštev — vsaj tako zveni iz dobrodušnih dopisnikovih besed. Sedanji občinski odbor obstoji iz S. L. S. do zadnjega odbornika — in haló: kaj naj temu naložimo na kramo, da bi ga podrla k tlom (je bila pobožna želja dopisnika). Eh, kaj neki: občina je strahovito zadolžena »do grla« — in seveda vsled slabega odborovega gospodarstva. »Narodov« dopisnik je sila svobodomiseln, misli, kar hoče in tudi piše, kar hoče; koliko pa sloni to njegovo mišljenje, očitanje na resnični podlagi, je njemu deveta briga. G. dopisnik, ni lepo — ampak ostudno — kar brez stvarnih podatkov hoteti v ljudstvu vzbudit nevoljo proti sedanjemu občinskemu odboru in posredno proti S. L. S. Dobro je pa to, da razen par ljudi še ni čitalo dopisa, od katerega pač ne bo nikakega uspeha. — Pa vendar g. dopisnik, ker ste omenili »do grla« zadolženo občino, odprimo knjige! Zdi se nam, da Vam se niti ne sanja, kdaj se je napravil dolg, ki ga Vi omenjate. Na jesen leta 1905, je pri občinskih volitvah S. L. S. vrgla liberalce iz odbora; občinska blagajna je bila takrat suha, izkazala je 555 K 46 vin. primanjkljaja, obenem je prejšni župan (pokojni D. R.) vzdignil iz hranilnice v Idriji I. 1904. (!) zastavljeni hranilno knjižico za 584 K 37 vin.; dalje je izplačal 6. oktobra 1905 za oskrbo ubožcev v hranilnici 370 K 80 vin.; znano Vam je pa tudi gosp. dopisnik, da koncem leta ima občina precej izplačil — in kje vzeti denar, če ga ni v blagajni. Škoda, gospod dopisnik, da se niste takrat oglasili s svojo dobrohotnostjo in segli v žep, da bi s tem zbranili, da bi župan ne bil primoran seči v posojilnico po 2000 K. Tudi pri

nobeni seji sedanjega obč. odbora niste bili, da bi imeli priliko spoznati, kakšni gospodarji so odborniki, ko se gre za izdatke. Ne dolga delati, ampak vrniti, je njih geslo. V dokaz temu, da je župan vložil letos 700 kron in do konca t. l. bo še 500 K vrnil. In poleg tega bo gotovo še nekaj preostanka. Ti podatki, gosp. dopisnik, so dejstvo! Gospodu dopisniku priporočamo, da v prihodnje ne pošilja več v svet neosnovanih dopisov. Sicer pa ne radi Vas, gosp. dopisnik, ampak radi ljudstva so te vrstice, da se ne bo dalo zbegati pri občinskih volitvah od liberalcev, ki so samo z a z g a o — za resno delo pa za — n i č. Brez dvoma bo zmagala S. L. S. tudi pri nas, kakor drugod po domovini! Zlati vek liberalcem črnovrškim več ne pride!

In Dobrova, dne 22. oktobra. Liberalno trobilo »Slovenski Narod« je nam v svoji številki 234 z dne 21. t. m. odprlo oči, kako imamo izvoliti v kratkem novi občinski odbor. Po mnenju tega lažnjivega in obrekljivega lista nista ne oče župan in tudi ves ostali občinski odbor zanči, ker sta oba za blagor občine nebržna in nedelavna. Župan da je le hlapec gosp. župnika Plantariča, župan da dela le v farovško korist, občinska mu je pa le deveta briga. Grdo zlagano! Naj dopisnik dokaže, da se je za župnišče med tem časom le vinar izplačal iz občinske blagajne! Dalje trobentač tudi grdo laže, da oče župan onega leta, ko je bila toča poklestila en del naše občine, ni storil svoje dolžnosti; župan je bil takrat svojo dolžnost storil točno in o pravem času; za to pa on ni odgovoren, če višje inštance niso stvari o pravem času odpisale na merodajno mesto. — Da je naš sedanj župan gospod Anton Laznik na svojem mestu, je najboljši dokaz to, da je bil že pri več zaporednih zadnjih občinskih volitvah soglasno izvoljen za župana. Lažnjivi dopisnik naj toraj pusti pri miru našega gosp. župnika Plantariča in gosp. župana Laznika; gleda naj na svoje lastno gospodarstvo, ki je bolj potrebno kurtelja, kot pa ono omenjenih dveh gospodov. Kar pa zadeva zadnji svet »Narodovega« obrekovalca, bodemo pa že Dobrovčani preskrbeli, da spravimo v novi občinski odbor može, ki bodo tudi na pravem mestu, a takih pa gotovo ne kot bi jih rada imela »Narod« in njegov obrekljivi dobrovski dopisnik. Kar »Narod« priporoča, to ni za poštene in značajne Dobrovčane. — Dobrovski volivec.

In Iz Idrije. Pri našem rudniku so napeljali elektriko tudi v jamo. Moč se porabi za svetlobo, za vrtanje in vzdiganje. Prej je voda zunaj vodo v jami vzdigovala ter jo na prosto zlivala. Velikansko kolo se je vrtelo, da je gonilo »Kunststango«. A sedaj, po kakih 200 letih njegovega službovanja, se bo odpravilo. Podrl so mu že hišo, v kateri je stanovalo, ogromne repatnice so odstranili in čez malo časa se ne bode več poznalo mesto, kjer je bila naprava, o kateri je marsikaterij tujec začuden povpraševal, kaj pomeni velika z lesom

vsa obita bajta. Da je notri kolo, ki vzdižuje 300 m visoko vodo, ni mogel verjeti, ker vsak meni, da je v notranjosti zemlje le trdo kamenje, ne pa tudi voda, ki se mora sproti odpeljavati, da ne zalije rosov in jarkov. Sedaj se mora novi iznajdbi stara naprava umakniti. Ta bo bolj zanesljivo, bolj poceni opravljala svoj posel kakor stara. — Novi avtomobil se dobro sponaša. Vedno je veliko ljudi, ki imajo opraviti kaj v Logatecu ali Ljubljani. Ti in drugi iz razdovednosti se poslužujejo novega prometnega sredstva, tako da pošta nima skoraj nič ljudi in tudi malokateri voznik prevaža kakega tujca na postajo. Marsikaterij fijakar je spregel kočijo ter začel s težkim vozom dovažati drva, pesek in druge stvari, kajti skoraj ves osobni promet je prevzel avtomobil. Ni čuda! Pošta je vozila nad štiri ure do Logateca, drugi vozniki tri ure, le ako se je mudilo ali je priganjal konje, je v skrajnem času prišel v dveh in pol urah. Sedaj pa rabimo le nekaj minut več kot eno uro. V treh urah je človek iz Idrije v Ljubljani. Slišimo, da se nekateri radi tega jeze in na cesti s kamenjem napadajo avtomobil. Ne boste nič dosegli — Naši Orli napravijo v nedeljo 29. t. m. veselico. Veselio igro je spisal profesor na naši realki dr. Pregelj. Igrala se bude prvkrat, zato bude gotovo Didičeva dvorana polna, ker igra »Ribič in njegova hči« je v Idriji doseča že neznana. — Skrlnatica je nagajala nekaj časa, in ker je nekaj realcev obolelo in bilo v ljudski šoli več slučajev nalezljive bolezni, so ta teden razkužili vse šolske prostore v realki kakor tudi na c. kr. rudniški ljudski šoli.

In Vipavske novice. Liberalci so pri občinskih volitvah pridno na delu. Tu intam so že poskusili svojo srečo, priti na vrh, pa se je izkazalo, da se jim prav temeljito majejo še njihove zadnje postojanke. Da agitirajo, to je njihova reč, toda sredstva, ki jih pri agitaciji rabijo, so nezaslišana. V vsaki občini so si izmisliki kako posebno laž, s katero manevrirajo in begajo volivce. Ker nimajo niti ene reči pokazati, ki bi jo bili storili za vipavsko dolino, blatijo naše naprave na način, da se poštenemu človeku že gabi. Liberalci so nam zapravili železnico — gg. Mayer, Božič in Hrovatin najbolj vedo, koga zadene krivda — sedaj dolžjo dr. Žitnika in dež. poslanca Perhaveca, da sta ona kriva, da še nismo železnice. Liberalna požrtvovalnost za povzdigo vipavske doline se kaže najlepše v sledečem novem dejstvu. Neka družba namerava vpeljati avtomobilno vožnjo iz Gorice v Postojno. Vse je pozdravilo to misel, edino znani liberalni mogotci niso zanjo. Gosp. Mayer se je hitro podal na Dunaj — rekel je, da gre avtomobile kupovat in da bo sam vpeljal avtomobilno poštno vožnjo, toda za kulisami se govori, da na Dunaju avtomobilov, ki so naprodaj, niti videl ni in da je šel proti novemu podjetju samo intrigirat. Kdor pozna njegovo delo za vipavsko železnico, mu bo stvar popolnoma jasna. — Članom vipavskega gozdnega odseka trški liberalci ne

privoščijo potnin v nanoške gozde, ki jih pa liberalni člani v prav takci visčini prejemajo kakor naši. Zgražajo se, da so v gozdu celo jedli in pili, ko so celi teden bili v njem in odkazovali »šibe« (debla) — da je pa župan Petrovič na občinske stroške si pustil plačati dragu zlato uro in da je učitelj Mercina pil na občinske stroške, je trškim liberalnim glavam umljivo samoposebi, — Celi svet prosi za zboljšanje cest v nižavah in gorah. Poslanec Perhavec je izposloval novo cesto na Nanos. Podjetnik je na par kraji gradil cesto s slabim materialom in vsega tega je zopet krit edino poslanec Perhavec. Ljudje božji, kje imate pamet! Da imamo novo cesto sploh, le zahvalite svojega poslanca, da je pa cesta ponekodi slaba, primite podjetnika, saj ne gradi ceste gosp. Perhavec. Cesta tudi ni še kolavdirana, pri kolavdacijski bo prilika navesti vse pritožbe, da podjetnik nedostatke popravi. — Liberalci agitirajo s tem, da je Perhavec proti razdelitvi skupnega gozda. To ni res! Gosp. Perhavec je že neštetokrat izjavil, da bo on zastopal stališče večine. Ako bo večina za razdelitev, se bo gozd razdelil. Kako lažnjiva je agitacija zoper gozdni odsek, priča najlepše zapisnik, ki so ga podpisali tudi vsi liberalni člani gozdnega odseka in v katerem vsi z ogorčenjem obsojajo napade na gozdnih odsek. — V zadnjem času so se liberalci lotili tudi cestnega odbora. Lahko rečemo, da ni kmalu kje tako skrbnega cestnega odbora, kakor je vipavski. Tudi njega ne puste v miru. Žal nam je, da je med klevetnike zoper cestni odbor zašel tudi medicina univerza doktor gosp. Kanc. V gostilni pri kozarcu vina spripoveduje, da plačuje cestni odbor delavec po 5 kron in da jih pri delu ne nadzira. Res je ravno nasprotno, da je cestni odbor jako varčen in da delavce skrbno nadzira. Gospod Kanc, svetujemo Vam, da vprašate gospoda Skala, po čem je plačeval delavce, potem pa molčite. Ravno Vi nimate povoda pritoževati se nad posameznimi korporacijami, po čem plačujejo svoje uslužbence. Vi prejemate letnih 3600 K od dežele in zdravstvenega zastopa, torej ravno 10 K na dan poleg vse druge zdravniške plače. Nikdar ne bomo puстили, da bi deželní uslužbenci neupravičeno napadali korporacije, ki stoje pod isto kontrolo kakor Vi. Mogoče ste hoteli s tem pomagati g. Karolu Mayerju do vstopa v cestni odbor. Toda pustite gosp. Mayerja, da spi krivično spanje političnega mrliča, dokler ne bo plačal vseh reči, ki bi jih po pogodbi v svojem slavnem špitalu že zdavnej moral napraviti. — Somišljenike po občinah prosimo, naj bodo liberalnim agitatorjem vedno za petami in naj njihove laži brezobjorno razkrinkavajo.

Darovnice prilaga splošno znana ljubljanska tvrdka H. Suttner vsaki, tudi najmanjši pošiljatvi ali jih vroča pri osebnem nakupu. Na vsaki taki darovnici je označen znesek, za kateri je bilo nakupljenega blaga. Kdor te listke skrbno hrani, dobi v primeri s skupno

vsoto lepo darilo, ki ga ne stane niti vinjarja. Zatorej odjemalci te solidne tvrdke: Pozor na darovnice!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranične vloge in jih obrešte po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glei inserat!

Mnenje gospoda dr. I. Nedelko,
Solin.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Veseli me, da Vam zamorem poslati svoje mnenje o Vašem Serravallovem Kina-vinu z železom, ki ga rabim že dve leti. S kratkimi besedami: Vaš prenarat pripisujem vedno kot krepilo in proti mrzlici. Vsled dobrega okusa ga jemljejo radi tudi oni bolniki, ki nočejo vživati več nobenih zdravil, ker imajo od njih že ves pokvarjen želodec. Ti bolniki so zadovoljni z njegovim okusom in tudi z uspehi, ki se dosežejo z njim. Podajam ga rad tudi svojim operirancem, posebno ženskam, v času konvalencence, in sicer z najboljšim uspehom. Tudi šibkim, dojčim ženskam je postalo Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko uživajo in uspešno.

Solin, 12. junija 1909.

113 Dr. Nedelko.

V vsaki hisi lahko izostanejo velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbo dognati.

Ako kupite izdelek tvrdke, katera Vam za pristnost jamči, tedaj boste gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov

pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Imate li bolečine?

vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstoricu za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvaško).

Svetujemo Vam revmatične, protinske bolezni, bodljaje, bolezni v križu in bolezni v členku ne zanemarjati. Tucat za poskušnjo Fellerjevega fluida z znamko »Elsafluid« stane samo 5 K. Fellerjev odvajjalne Rhabarbara-krogljice z znamko »Elsa-krogljice«, šest škatljic franko 4 K. Dobri se od E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 16 (Hrvaško).

V prihodnji številki z dne 2. novembra bodo priobčeni inserat o razpisu Ceres-daril v znesku 30.000 kron! Opozorjam, da naj vsak cenjeni naročnik istega dobro prečita.

V vsaki starosti se lahko uporablja pri krčnem kašlu z najboljšim uspehom prijetno dišeče sredstvo »Thymomel Scillae«. Isto se dobri za 2 K 20 vin. skoro v vsaki lekarni vendar naj se pazi strogo na ime Thymomel Scillae. Več v oglasu.

Praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi je prav izborna sredstvo za pokritev vsake rane, ker zabrani iste pred okuženjem in bolečine hlači in olajša. To izborna domača sredstvo se dobri tudi v tukajnjih lekarnah.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

V Brnu, 18. oktobra: 22, 37, 45, 14, 17.
V Trstu, 21. oktobra: 30, 58, 50, 28, 17.
V Lincu, 21. oktobra: 72, 81, 89, 5, 33.

Male oglasi.

Vsaka beseda velja za vsakokrat 10 vinarjev.

Sprejme se:

učenec za kolarski obrt pri kolarskem mojstru Franu Mežek na Jesenicah, Gorenjsko.

izurjen samski kovač za staroupejano kovačijo v večjem kraju Naslov Alojzij Martinčič, Dolenjavas p. Cerknici, Notranjsko.

2 učenca za krojaški obrt takoj pri Ivanu Zvezdu, Jesenice, Gorenjsko.

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih prodajalcev s uknjenim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. p. zueje stalno pri prvi razpol. blaga. Ponedeljek pod: »Weltfirma 92462« na anončno pisarno M. Dukes Nachf. Dunaj 11. 2714 Narav. nakup Ustisnovlj. 1870.

Raspodijam orodje vsake vrste, id. puške Hämmerles, Ullring, Lancastere in Flügert, samokrov, piščala itd. po izrednih cenah. Popravje načinjenje. Zanesljivim osbam dovoljenje ugodna cena odpisljene posiljanja tudi boljše puške, ne da bi se sillo kaputi 8 dni na poskušnjo in ogled. Čenki zaston na tranzitu. **F. Dušek**, tovarna puški, Općno št. 52 ob državní železnici, Češko. 1924

Več kot 4000 slik

vporabnih predmetov in daril vseh vrst ima moj najnovejši glavni cencik, katerega pošljem takoj vsakomur

ZASTONJ

in poštne prosto.

C. kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brux št. 2760. (Češko).

Kdor rabi dobre in prisnoberne zimske barhete, flanel za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kože, ceferje, plante, inlet, brisač, rukave, zimske blage za dame in gospode, ženske rebce in druge tkaniine, naj se obrne zaupao na krč. tvrdko

Jaroslav Marek ročna tkalcina 45, v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino stanišč zimskega parhenta, flanel, kanafase itd. in razpoljilam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. — Vzorci se pošiljajo zastonj in pošt. prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Dejanje se silevsko. 3092

Zaslužek!

2—4 K na dan in stalno s prevezljene lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje »Patenthebel« ima izkušene jeklene dele, plete zanesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Podake zastonj. Oddaljenje ne skoduje. Troški mail. Pism. garanc. trajne slabe. Neodvisna eksistenza. Prospekt zastonj. Podelite za pospeševanje domačega dela. Trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Marihilf, Nekengasse 1.06. 1892

Priporočamo novo trgovino manufaktur. blaga

J. Ciuhá

»Pod Trančic«
Ljubljana, Stari trg štev. I.
1950 prej bazar
postaja električne telegrafne.

Le naravnost od tovarniške razpoljilnice

„Snđetia“ 2532

Krnov št. 42 (avstr. Slezija)
kupite

blago za moške in ženske oblike kakor tudi šlesko platnino najboljše kakovosti

po najnižjih tovarniških cenah.

Ostanki zelo poceni.

Zahajavate vzorce. Krasne sezidske novosti.

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobe, posamezno ali celo zobava, izvezemši nedeljiti praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

16 Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 7.

VI ste sovražnik svojega lastnega denarja, ako kupujete že napravljen

rum — Altvater — liker Altasch — kumonovc itd.

Z mojo izborno esenco

napravite si brez vsega truda najfiniješo liker za polevino ceso. Stekljenica zastoji za 5 litrov na rumu a 3 litri najtin. Altvater — Altasch — kumonovc z natančn. navodilom uporabljaj za samo K 120. Vse 3 stekljenice skupaj samo K 3.—

Posemne stekljenice samo proti naprej vposlati zmeska tudi v znamkah, od 3 stekl. naprej tudi po povzetju franko na vsako poštno postajo. 2774

HITSCHMANN izdelek, cesno Humpolec na Českem 101. Tisočpričnalihi pisem.

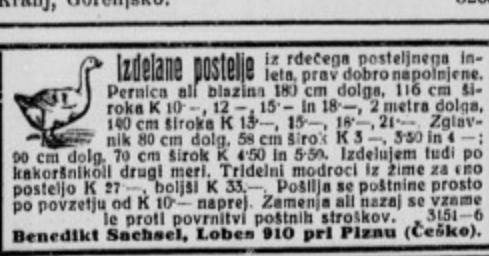
Potrudite se

pred nakupom vporabnih predmetov in daril vseh vrst zahtevati moj glavni cencik s 4000 slikami, kateri se pošljene vsakomur zastonj in franko.

C. kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brux št. 2762 (Češko).

Izdelenje postelje iz rdečega posteljnega in leta, prav dobro napoičenje. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka 10—12—15—18—2 metra dolga, 180 cm široka K 15—15—18—21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 5—5—5 in 4—5—5 cm dolg, 70 cm širok K 450 in 550. Izdelujem tudi po kakorških ali drugi meri. Tridejni modroci iz žime za eno posteljo K 27—, boljši K 35—. Posilja se poštni prost po povzetju od K 10— naprej. Zamena ali nazaj se vzame le proti povrnitvi poštnih stroškov. Benedikt Sachsel, Loben 910 pri Pirnzu (Češko).

Stará, znana gostilna

da v lepem, prometnem kraju na Gorenjskem takoj v najem. 3155
Ponudbe na upravljanje "Domoljuba" pod štev. 3209.

Razpisuje se služba organista in cerkvenika za župnijo Ajdovec pri Žužemberku. Nastopi se lahko takoj. Pojasnila daje tamošnji župnik. 3206

Izborno

olajšuje bolečine, zadržuje vnetje in učinkuje antiseptrično. 1

Že 40 let se je izkazalo mečljivo vlačno mazilo takoj nazivano prško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezno. To obvarjuje rane, olajšuje vnetje in bolečine, hlađa in pospešuje zacepljenje.

Razpoljalja se vsak dan.

1 puščica 70 vln. Proti predplačni K 3-16 se pošljo 4 puščice, za K 7- pa 10 pušč poštne prosto na vsako postajo avstro-oogrskih monarhij.

Vsi deli embalaže imajo postavno dobroponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitev

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Malá strana, vogal Nerudova ulice št. 263.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač, Rih. Sušnik.

Načrta izbira

posteljnega perja =

popolnoma novo oskulbljeno od sivih gosi, 1/2 kg. K 1-40 razpoljila za poskušnjo po pošti 5 kg. tudi vec proti pošti povzetju. I velika peronica s puhom K 10-16, peronica s polnimi K 12-20, peronica s perjem K 10-16, belo, oskulbljeno perje K 2-40, polpuh K 3-70, prvovertan K 4-16, siv puš K 3-20, zelo fini bel puš K 8-16, vse cenje kot drugod in gotovo novo. Vzglavljene nenačinljive K 1-16, pernice načinljene K 3-16.

2845

Prva dečka zaloge posteljnega perja, oddelek na drobno Adolf Gans, Dunaj, Hernals, Ottakringerstrasse 48-60. Prodajalna na deblo na dvorišču doma. Podružnici: Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8.

Svarilo pred zimotami! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.**Ceni fotograf. aparati !**

Kompletne fotograf.-aparati dajo zajamčeno dobre slike, s pliččami, papirjem, kemičkimi in podobnimi velikost slik 6 x 9 cm K 1-80, 9 x 12 cm K 3-80, 5-70, 9-70 itd. poština posebej. 1878

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljani aparati in objektivi znanih tvrdk zelo poceni! Glavni ceniki obsegajoči 120 strani zastonj, ravnotvori priložnostni ceniki.

Elfr. Birnbaum tovarna foto-aparatorov Hirschberg 326, Češko.

Berite! Konec draginje! Nova tvrdka
Josip Mysik razpoljal. v Humpolcu

Največja trgovina te vrste.

Najnoviji model Številot	od K 8-16
Sloviti loden za obliko	4-16
Najnoviji kampan, trapezen	4-16
Mandarin blago za zimsko obliko	6-16
Angl. raglan-številot	5-16
Blago za uniforme in črno salón. obliko	5-16
Številot in blago za damske oblike	2-16

Vzorci na zahtevo zastonj z obratno pošto.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani,
Kongresni trg št. 2.

Zadružna šola

se prične dne 3. novembra 1911 ter traja do 30. aprila prihodnjega leta.

Na šoli se poučuje: računstvo, knjigovodstvo, zadružništvo, kupčištvo i. d.

Sprejemajo se kmečki mladeniči, ki so starci najmanj 16 let in so dovršili ljudsko šolo.

Šolnine ni plačati nobene.

Za vpis je poslati krstni list, zadnje šolsko izprščevalo in 5 K do 3. novembra t. l. na naslov:

Ravnateljstvo

Slovenske trgovske šole v Ljubljani.

Ljubljana, dne 23. oktobra 1911.

Učenec ki ima veselje do čevljarskega obra, se sprejme pri Josipu Vider, čevljarskem mojstru,

Poljanska cesta 11, Ljubljana.

3086

Priložnostno božično darilo

za stroke in edinstveno kinematograf rastejo moj istodobno uporaben tudi kot "Laterne magice" s tremi barvenimi pasami slik (filmov) in 6 slikami na stečku 3 1/2 cm širok, petrolejko, reflektor in navodilom za uporabo, komplet v kart. K 12-16. Stem kinematografom pridržanje se na steno žive slike, koje si rade ogledujajo mlade in stare osebe. Mehanizem je načinjen in preprost: omogoča uporabo vsakomur, tudi otrokom. Razpoljitev po povzetju po c. in kr. dvorni založnik.

JAN KONRAD, razpoljaljica v Brüxu št. 2750 (Češko). Bogato ilustriran glavni cenik se pošljo vsakomur na zahtevo zastonj in franko.

Hrastove sode

v vsej velikosti, nove in rabljene, dobavlja najcenejša tovarna za sode

Emil Pick, Praga-Michle

Komisilska zaloga se odda pod ugodnimi pogoji solidnim zastopnikom. 3189

Skrbne matere

ne čakajo, da se pri njihovih ljubljenčkih razvije iz navadnega kašja resna bolezni, ampak dajo otrokom v takih slučajih takoj zdravniško priporočeno, prijetno dišeče, kašelj olajšujoče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni
c. in kr. dvor. dobavitev Praga III, št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

i steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljatvi K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljatvi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljatvi 20 K.

Paz na ime sredstva, izdelovalca in varstveni znak.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: Rihard Sušnik,
dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

CLIMAX motori na petrolej
Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6,
Reilingen-Stadterstr. 83/je.

Konkurenčna budilka

po amerikan. sistemu, idoča v vsaki legi, za službo rabna, dobre kakovosti, s 3letn. pism. jamstvom za dober in prav. tek. K 2-90, 3 komadi K 8-16, 8 ponosni svetčini kazalnikom K 1 Kd. K 3-30, 3 Kd. K 9-16, kakov K 2-50. S ponosni svetčini kazalnikom K 2-80. Nikakršikol zamjenjava dopustna ali se po vrne denar. Razpoljitev po pošti povzetju ali preposlavi denarja od priz. najbolj. svet. tvrdke. Prva tovarna ur

JAN KONRAD
c. in kr. dvorni založnik,
Brüx, št. 2731, Češko.

Bogato ilustriran glavni cenik z nad 4000 slikami na zahtevo vsakomur zastonj in franko.

Pomočnik se sprejme tako za krojaško obrt in tudi eden učenec.

Anton Podgoršek, krojaški mojster, Srednji Gameljni št. 4, P. Št. Vid nad Ljubljano. 3133

Suhe gobe

(lepe bele jurje) 3207

... kupuje in dobro plačuje ...

C. F. Schubert imej. Karl Scholz

Gradec, Murplatz 10 — 12.

Vsaka mati

se mora razveseliti, da imajo močnate jedile, kakor štruklj, cmoki, peciva, torte, narastki, pudinki, kipniki, krofi, krpice, buhtelin, krvice, rezanci, omleti, palačinke, vlivanci, roglički, žličniki, štruce itd. v mnogih slučajih posebno za otroke prednost pred mesnimi ali sestavljenimi jedili, ako so pripravljena z dodatkom

dr. Oetker-jevega pecilnega prška
2713 po 12 vinarjev

kajti le tedaj so ne samo redilna, ampak tudi lahko prebavna, česar se zopet posebno pri otrocih ne more precenit. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnatih jedil z dr. Oetker-jevim pecilnim prškom, ki se dobi povsod z več milijoni preizkušenimi predpisi.

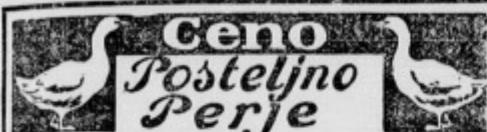
ZDRAV, REDILEN, POČENI.

Čitajte

dne 2. novembra

razpisu Ceres-daril v znesku K 30.000!

1 kg sivega skubljenega K 2-, boljšega K 240, pol belega prima K 240, belega K 4-, finega mehkega puha K 6, prvočrvenega K 7-, 8- in 9-60. Sivega puha K 6-, 7-, belega finega K 10-, prsnega puha K 12- od pelje naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega modrega ali belega inleten (meknega) blaga. I pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnica, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhasastim in trpežnim posteljnim perjem K 10-, s pol puhom K 20-, s puhi perjem K 24 - Posamezne pernice K 10-, 12-, 14-, 16-. Posamezne vzglavnice K 3-, 5-50, 4-. Pernice 200 krat 140 cm velike K 13-, 15-, 18-, 20-. Vzglavnice 50-70 cm velike K 450, 5-, 5-50. Spod. pernice iz najbolj gradis za postelje 180x116 cm velike K 13- in 15-, razpoljivo proti povzetju ali naprej vpiscu.

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastonj. 2117

Na prodaj je majhno,

2881

lepo posestvo blizu Gradca

in električne, obstoječe iz pritičja in prvega nadstropja. Pri posestvu je lep vrt za zelenjavo in ima okoli dva orala; posebno ugodno je za perilnico, vrtnario ali katero drugo obrtno podjetje, ker leži ob vodi in električni moči. Povpraševati je pri upravi tega lista, pod »Industrija 7.«

Barhant, flanele

Blago za damske obleke, kanafas, cesir, oksford, platno, cajg za moške obleke, brisače, žepni robci in vso tkane izdelke dobavlja poceni tvrdka

Hudec & Lochman

2998

češka tkalnica in razposiljalna v Novem Mestu ob Met. (Češko). Vzorci na zahtevanje zastonj in franko. Naročila od K 20— naprej franko.

družin se oblači z izdelki iz tkalnice

Pošljatev za poskušjanje po povzetju vsebujejoča 23 m kanafasa Rekordia za posteljne prelike rudeč ali modro pismen K 10-60. — 23 m bele tkalnice za srajce Iris K 11. — 18 m cesira za srajce Permanent sortiran po 3 m samo K 6-60. 1 tucat belih platnenih-damast brisač št. 7 K 6.

Gorska tkalnica

2643

Stárek & Macháně

Spy Štev. 45 Češko.

Za nepovoljno denar nazaj. □ Vzorci zastonj!

Vzgojišče za deklice

(internat)

č. šol. sester v Narodni šoli Družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem. V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih. Šolsko leto se prične dne 4. novembra t. l. Plaćila 26 K mesečno. — Oglasila naj se blagovolijo poslati č. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem. 3056

2863

Čitajte

v tem listu natančneje pogoje o

razpisu Ceres-daril v znesku K 30.000!

Odprte (ravjene) noge

povzročijo bolečine in priklenejo drugače zdrave ljudi na postelj. Vsakdanja uporaba zdravilne kreme za rane „Sigma“ povzroči, da bolečine pojemajo. Zdravniško priporočeno. Dobiva se samo od

deželne lekarne v Slov. Bistrici.

1 pušica stane K 1-20. 2222

Zelo lep zaslužek

pri nabiranju gozdnega praprota (spodlesnice, steljce, mala praprotka). Cena tisoč peres 80 v do 2 K. Več pismeno. Vzorci na razpolago. **M. Jacobi in A. Maček, Ribnica (Dolenjsko).** 2949

Kdor ima otroke, ta ve, kolikokrat si isti nakopljeno pekoče mehurje, globoke rane in odtiske. Zdravniško priporočena, zdravilna krema za rane

„SIGMA“

ozdravi hitro in zbrani zastrupljenje krvi.

Dobi se samo od **deželne lekarne v Slovenski Bistrici.**

1 pušica stane K 1-20.

Poceni nakup.

40-50 m ostankov za K 17-22.

Posebno prikladni so kot darila za bližnje so Božič in hočem p. n. naročnikom poštev takoj, da postane vsak moj odjemalec. Zajamčeno pralne tkanine v zelo lepih barvah, kanafaze, lanena plavna za srajce, oksford, krizete, sifone, brisanče, tkanine barbante pripravne za krila in oblike, delene, brisate, flanele cesirje pripravne za bluze in oblike. Tudi zelo krasno modifikasto blago se lahko dobti v kostih 3 do 15 m.

Dobro domače blago iz tkalnice pošiljam po povzetju vsakomur, kdo naznani kar potrebuje.

Pišite

3000

Fr. Maršík-n., domačemu tkalcu Češka Čerma 104 pri Nachodu (Češko).

Barhant, flanele samo la ostanki

40 metrov 20 K

za boljše hiše bombaž-platneno blago, pristno-barvno, 4-15 metrov dolgi kosi, do 120 cm široko blago platnene rjuhe, kanafas, barhant, flanele, cesir, oksford, platno, gradl, brisače itd. dobite po povzetju franko pri tvrdki

2859

Josipa Zeleny in sinovi tkalnica, Češka Čerma, p. Nachod, Češko. Ustanovljeno 1878

Prave turinske vremenske hišice z uro

kažejo vsako vremensko iz-premembo 24-48 ur naprej. **St. 944.** Hišica izdelana iz brastovtega lesa, streha z mrahom pokrita. Spreddna stran ima topomer in je v vejami okrašena z dobro idočo uro s kazalom iz slonove kosti, natančno regulirana in repasirana s 3-letnim pismenim jamstvom z dvema podobama, 25 cm. visoko, 19 cm. široke, elegantno izvršene, najlepši okras za vsako sobo, komad K 6-60. Vremenska hišica brez ure K - 50, 1-30, 1-50, 1-80 v mojem ceniku.

Nikak riziko! Zamena dovoljena ali d. nar nazaj. Razposiljanje po povzetju od priznano najboljšo avtočne tvrdke c. in k. dvornega založnika

JAN KONRAD

razposiljalca, BRÜX 2749, Češko.

Glavni cenik s približno 4000 slikami vsakomur zastonj in poštnine prost.

Tovarna strešnikov **F. P. VIDIC & KOMP.** Ljubljana

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

in patent. dvojno zarezani

stare oblike :

strešnik-zakrivac

sistem, Marzola'

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Najboljša ura sedanjosti
in po najnižji ceni. **Srebrna
ura od K 7 — naprej.**

Naročujtele pri moji domačitvrdki
ker boste tu res **ceno** in dobro posreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani,
samo nasproti Frančiškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastonj.

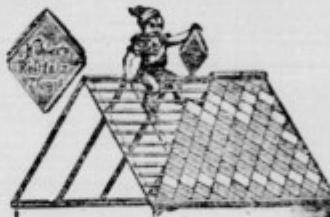
Tudi najboljši in najcenejši
svitnici stroji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu,
samo nasproti
Frančiškanske cerkve

3149

6 belih
rjuh zelo debeli po
2 m K 14-40 po 2 1/2 m
K 16-50, iz domačega
lančnega platna po
2 m K 19, po 2 1/2 m
K 21 dobit franko iz
Ljubljane. Razpoljalje
R. Stermeckij v Celju

Samo 5 krov

stane moja
pristna
švicarska
sistem
roskop-
patent.
remont.
ura na
sidero, na-
tancino re-
gulirana 36 ur idoča s
3 letnim pismenim jam-
stvom K 5 —, s sekund-
nim kazalcem K 5-50.
Nikak riziko! Zamenja
dovoljeno ali denas na-
zaj. Razpolija po pov-
zetju ali naprej vplačlu. Prva tovarna ut JAN
KONRAD, c. kr. dvorni
založnik Brux št 2727,
Češko. Glavni cenik s
4000 slikami na za-
htevo vsakomur zas-
tonjim poštne prosto

5000

Naprodaj je malo posestvo

v lepem kraju na Gorenjskem. Poslopja so v
najboljšem stanju, oddaljena od cerkve in šole
4 minute, od postaje Otoče 20 minut. Več pove
lastnik J. Rakovec, Zg. Dobrava 7, p. Podnart.

NOVA MODA 1911-1912!

Sukno za moške, volna in parhent za ženske obleke,
ravnokar došlo. Cene izvanredno nizke in to le vsled
tega, da se pri cenjenih odjemalcih vpeljeva. — Vzorce
na željo, pošiljava poštne prosto. — Naslov: 2974

Hedžet & Koritnik GORICA, Corso Verdi 3,
Primorje.

Tovarniška začrta platna (perila) za celo opremo (balo) nevesti! —

Edini izborni priložnostni nakup za trgovce in kraljarko z manufakturnim bla-
gom naravnost iz tkalnic. Razpolija se tudi zasebnik.

40 metrov sortiranih ostankov za 18 krov.

spodnja kriša. **Flanelle**, žedni vzorci za srajce in bluze, in danska kriša. **Kannfas** za posteljne preklape v pisanih barvah. **Modrikasto** blago za kuhiške predpaskanice in obleke za dom. **Oksford** za navadno srajce na gospode in delavske srajce. **Belo platno** za životno perilo. **Dolgovost ostankov 2-10 m.** Nepovoljno se zamenja. Razpolija po povzetju **tkalnicna platna JULIJ KANTOR, BABI pri Nachodu, Češko.** — Vzorec vseh drugih izdelkov zastonj in franko.

783

Vzorec ostankov se ne razpoljuje.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je
izdelana se iz cenenega cementa, odda-
jam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze)

opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo
vsako poljubno garancijo.

:: Ivan Jelačin, Ljubljana. ::

To — je — nekaj!

Pri nakupu blaga — za lepo obleko — za čedno bluzo — je predložitev primerno velike izbire — prav posebne vrednosti, ker se iz iste, ne da bi se kaj več izdal — tudi kaj modernega lahko izbere. Pri nabavi perila — srajce — hlač, in druga perila, kot rjuh, zglavric — pernic — modrocev — zastorov — odej — more samo koristiti — če se ima pred seboj na vpogled prave vrste — da se lahko izbere — kar je dobro za uporabo. Velika razpoljaljavnica: Bratje Lechner v Gradcu razpolija — namenu odgovarjajoče skupine vzorcev v bogati izberi in — ilustr. cenike od perila za gospode in dame in konfekcije — brezplačno na izbiro — kjer se nahaja na tisoče slik vseh vrst blaga. S tem je torej dana priložnost, določiti nakup doma v krogu svojcev in tudi glede cen se bodo dosegle znatne ugodnosti za nakupovanje.

To stane samo eno dopisnico za 5 vinarjev.